

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem bocsátható

XL. évfolyam
285 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1934. évi december 12

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Posta kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 7 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassov, Str. Regale Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 92, szerkesztőség 93.

A szombalon és vasárnap kiélesedett helyzeten:

Sokat enyhített Titulescu hétfői dip- lomatikus felszólalása

Rossz taktikusnak minősítette Eckhardt magyar fődelegátust és kijelentette, hogy senkisé is akarja Magyarországot becsületében megbántani

„Észszerű elégtételt kívánunk Jugoszlávia részére”

Genf, december 11

A világ közvéleményének feszült érdeklődése festett sötét hátteret a pénteken és szombaton lezajlott genfi vita mögé. Már pénteken nyilvánvalóvá vált, hogy hiábavalók voltak Pál hercegnek londoni és párisi megbeszélései, a jugoszláv kormány nem enyhített semmit eddigi álláspontján, vádjait fenntartja és ragaszkodik ahhoz, hogy Magyarország bűnösségét megállapítsa és ezzel megbélyegezzék. A Népszövetség tanácsa két részre szakadt. Egyedül Anglia őrizte meg hideg és józan „döntőbírói” szerepét.

Ebben a pillanatban a hangulat egész Európában feszültebb, aggasztóbb és nyugtalanítóbb, mint a marseillei gyilkosság pillanatában volt. A sajtó mindent a szombati vita nyomán visszhangzik, miként a szembenálló felek és a szembenálló felek mögé csoportosult tanácsstagok sem tudták, azonképpen a sajtó sem tudta megőrizni higgadságát. A sajtóban az éles kritikák, vagy a rokonszenves megnyilatkozásokon keresztül tovább folyik a szombati vita s vigasztaló jelenség mindössze annyi, hogy itt-ott feltör az ijedt aggodalom.

Nem sikerültek a vasárnapi egyeztető tárgyalások sem.

A sajtóhangok érdekes világosságot vetnek arra, hogy az egyes államok miképpen csoportosultak. Érdekesebb és jellemzőbb a kritikák is. Előbb azokat a tárgyalásokat ismertetjük, amelyek a szombati nap feszült hangulata után vasárnap indultak meg azzal a céllal, hogy valamely megoldást lehessen létrehozni az egyre nyugtalanítóbb feszültség enyhítésére. A gyűlés és a vita folytatása csak hétfőn délután kezdődött el, így elegendő idő állt a rendelkezésre, hogy nem hivatalosan és zárt ajtók mögött, magánbeszélgetések során és diplomáciai jellegű találkozásokkal tisztázzák a helyzetet: mit is lehetne most már tenni?

A jugoszláv kormányhoz közelálló hírtörések úgy jelentik Genfből, hogy bár szombaton egészen éjfélig, vasárnap pedig egész nap tartottak a tárgyalások és megbeszélések, meggyezés nem tudott megszületni. Ennek az oka kétségtelenül Jugoszlávia elszánt kitartása. Sőt, most

már ennél is több. Jugoszlávia kiküldöttei s ezek nyomán a francia sajtó is azt hangoztatja, hogy amennyiben a délszláv panasz nem úgy intéződik el, ahogyan Jugoszlávia és a kisantant másik két állama óhajtja, úgy a kisantant államok kilépnek a Népszövetségből.

Ezt a hirt hivatalosan kisantant körökből nem erősítették meg, de azért erősen tartja magát és új helyzetet teremtetett sokféle szempontból. Az első és

legfontosabb szempont, amelyre a francia sajtó különösen nagy figyelmet szentel az, hogy Franciaország maga is kényszerhelyzetbe került s ma már Lavalnak politikai szempontok parancsolják azt, hogy — ha már békés megoldás nem lehetséges — foglaljon állást határozottan a kisantant, illetve Jugoszlávia oldalán. Laval sohasem volt nehezebb helyzetben, mint most. Megelőzőleg megállapodott Edennel, hogy a dolog elsimítása-

ra törekszik s támogatja az angol álláspontot. Szombati felszólalása idején a kisantant hangulata már ingerlékeny volt, vigyázni kellett tehát arra, hogy közösséget is vállaljon a délszláv panaszszal, viszont ne zárja el a békés kiegyensúlyozás lehetőségének az útját sem. Az eredmény az, hogy a kisantant sajtója elégedetlen vele, a tárgyilagos angol sajtó viszont szemére veti, hogy ő kezdte a vita során a „politizálást”.

Hogyan látja a dolgokat a francia sajtó?

A szombati vita ismertetése kapcsán a párisi lapok általában dicsérik Laval szereplését. Kiemelik azt, hogy Laval ismételtén leszögezte Franciaország revízióellenes álláspontját. Másrészt nagy jelentőségűnek tartják azt, hogy Laval beszéde nem rontott a francia-olasz közeledés lehetőségén. A kormányhoz közel álló lapok véleménye szerint Laval és Aloisi olasz kiküldött beszéde között voltaképpen nincsen szakadék s a két beszéd nem rombolta le a francia-olasz közeledés lehetőségét.

A Petit Parisien elismeréssel ír Aloisiról, aki méltóságteljes nyugalommal beszélt. Megállapítja, hogy az olasz megnyilatkozásnak egyetlen része sem keltett nyugtalanságot Franciaországban. — Az Excelsior már egyebet is lát. Sajnálatosnak tartja, hogy Laval Magyarországhoz intézett szavai csak gyenge visszhangot keltettek az olasz és angol megbízottaknál. Az Ouvre jelentése szerint meg kell állapítani, hogy az olasz megbízott Laval kijelentésével ellentétes álláspontot foglalt el. A Journal szerint Eden magatartása kinos benyomást keltett a panaszos félre. A Petit Parisien erősen kifogásolja a lengyel kiküldött magatartását. Lengyelország felidézte egyik külügyminiszterének meggyilkolását s az ezzel kapcsolatos csehszlovák magatartást, amelyben enyhe gyanúsítás is volt.

Az Echo de Parisban Pertinax ír nagy beszámolót a helyzetről. Kifejezésre juttatja a kisantant államok csalódását és elégedetlenkedését. „A dolgok nem mehetnek így tovább” — mondotta Pertinax előtt a kisantant egyik képviselője. Még Laval felszólalása sem elégtette ki a kisantant várakozását. A francia külügyminiszter egyik beszédének

egy részét tulságosan határozatlanok voltak. Laval elsiklott például Jugoszlávia erkölcsi elégtételt kérő követelése felett. Aloisi erőlyes támogatásban részesítette a magyarokat és ugyancsak nem járult hozzá az általános megnyugtatáshoz. Eden beszéde sem elégtette ki a kisantantot, mert egyetlen szóval sem emlékezett meg a délszláv vádiratról. A lengyel támadás egyenesen váratlanul érte a kisantantot. Varsó, Róma, és Budapest összejárása szembeütközött. Ezek után nagyon lehetséges, folytatja Pertinax, hogy a jugoszláv bizottság felbeszélje a vitát és visszatér Belgrádba, amennyiben nem terjesztenek elő számára is elfogadható határozati javaslatot. Laval csak abban az esetben maradhat továbbra is kapcsolatban a kisantanttal, ha hajlandó mélyebben is belelenni a vitába s Belgrád számára elfogadható határozati javaslatot verel szik ki. A helyzet valóban súlyos, — állapítja meg Pertinax — Franciaország kockáztathatja azt, hogy elveszíti a

kisantantot és a kisantant mögött az egész Szovjetországot. Franciaországnak választania kell a szövetségesei és a négyhatalmi egyezmény között.

Egyre veszélyesebb a jugoszláviai közvélemény hangulata

Az Ouvre genfi tudósítója szerint a várakozásokkal ellentétben, Jugoszlávia közvéleményének a hangulata annál veszélyesebbé válik, minél békülékenyebb beszédek hangzanak el Genfben és minél inkább igyekszik a világsajtó csökkenteni az ügy jelentőségét.

Az Excelsior szerint legokosabb volna haladéktalanul felszólítani Jugoszláviát, közölje azt a legkevesebb elégtételt, amely kielégitené s aztán Magyarországot, közölje azt a legkevesebb elégtételadást, amely számára is elfogadható. Ugy látják, hogy a francia, angol és olasz megbízottak is hasonló irányban fáradoznak.

A Figaro szerint szombaton este az általános benyomás igen kedvezőtlen volt Genfben.

Laval új határozati javaslata

Nem javult a hangulat vasárnap sem. A lezajlott magánjellegű tárgyalások ismertetése után a francia sajtó azt állapítja meg, hogy a nemzetközi helyzet rendkívül súlyos és aggasztó az a tény, hogy további bonyodalmak is származhatnak. Egyöntetűen azt hangoztatják a lapok, hogy feltétlenül gyors megoldásra van szükség, mert különben veszélyben foroghat az európai béke is. Lavalban egyébként nagyon bizik a francia sajtó. A külügyminiszter mindent elkövet, hogy Jugoszlávia ne legyen kénytelen elhagy-

ni a Népszövetséget.

Laval egyébként nyilatkozatot adott az Ouvre-nak: „Bizakodóknak kell lennünk, mert ha nem sikerül a megegyezés, a helyzet rendkívül veszélyessé válhatik s erre még gondolni sem szabad”.

A Matin az angol sajtónak ad igazat, amikor ezt írja: „Genfben az a legnagyobb baj, hogy a vitát teljesen politikai területre vitték át és már senki sem foglalkozik a tulajdonképpeni tárggyal: a marseillei királygyilkossággal.” Közli aztán a Matin, hogy legújabbán egy új

határozati javaslat szövege fölött tanácskoznak. Ezt a tervezetet Lavalnak tulajdonítják. Három pontból áll:

1. A Népszövetség elítéli a terroralkulatok működését és azoknak támogatását, valamint a bűnrészességet.

2. A Népszövetség hangsúlyozza az alapokmány 10. szakaszának betartását. Ez a szakasz kimondja, hogy a Népszövetség tagállamai kötelesek egymás politikai területét tisztviselőiben tartani.

3. A népszövetségi tanács újból felszólítja Magyarországot, hogy indítson vizsgálatot a hatóságok felelősségének megállapítására és büntesse meg a bűnösöket.

Az angol lapok hangja

A londoni lapok kiemelik, hogy Laval volt az első, aki elhagyta a pártatlan bírói minőséget, a vádló mellé állt s „ügyfél” lett. Genfi beszédében Eden „súlyosan aggasztó hírekről” szólt. Ezzel a kiutasításokra célzott.

A Times azt írja, hogy a jugoszláv kiutasításokat beszüntető rendelkezés a genfi közbelépések hatása alatt történt.

A Daily Express szerint a kiutasítások beszüntetését Pál herceg rendelte el. Pál herceg ugyanis megelégedetten tért haza Londonból és Párisból, mert úgy érezte, hogy sikerült megszereznie a két nagyhatalom támogatását. Otthon aztán azt tapasztalta, hogy a tömeges kiutasítás nagyon veszélyezteti a genfi vita sikerét. Erről őt az angolok, nem hivatalosan ugyan, de értesítették s egyben felszólították arra is, hogy csillapítsa le a belgrádi kormányt.

A Times genfi jelentése: Eden szombati beszéde még reményt nyújthatott volna arra, hogy a jugoszláv ügy vitáját tisztán jogi mederben vezessék le. Meghiúsult ez azon a körülményen, hogy a népszövetségi tanács „igen” különös körülmények között ült össze.

A Daily Telegraph értesülése szerint az angol közvetítés hatása alatt Titulescu állítólag a jugoszláv-magyar ellentétnek a legközelebbi illúziószakra való elhalasztását kérte. Ez a körülmény nagyon fontos — írja a lap —, mert azt jelenti, hogy a vádoló fél meg akarja változtatni az eljárás jogi alapját. A népszövetségi alapokmány 10. szakaszára akar hivatkozni és mint „támadó felet” akarja felelősségre vonni Magyarországot.

Ha ez igaz, akkor a jelenlegi helyzetet Titulescu menti meg, mert ő találta meg azt a megoldást, amelyben az érdemi döntés elhalasztása elfogadható a kisanant és főként Jugoszlávia számára. Az idő aztán, amit a tanács nver, meghozza talán az enyhülést is.

ROSSZUL SIKERÜLT A SZOMBATI ÜLÉS

A gerfi Journal des Nations vezérírója össze benyomásait a tanács szombati üléséről. Többek között a következőket írja:

— Nem lehet eltitkolni, hogy a tanács szombat délutáni ülése határozottan rossz volt. Amitől tartottak, tényleg bekövetkezett. A tanács tagok csupán saját politikájuk érdekeit nézik és megelégednek az egyességekmanýból származó leglényesebb köteleességeikről. A szombati ta-

A Petit Parisien szerint a két első pont nem akadályozza a megegyezést, a harmadik pontot azonban Magyarország nem fogadja el.

A vasárnap esti tárgyalásokról az Oeuvre a következőket közli: Aloisi olasz főmegbízott közölte Lavallal, hogy Róma nem támogathat olyan döntést, amely Magyarországot megbélyegzi a marceillei merénylet miatt. Érdekes, hogy a párisi lapok szemére vetik Edennek: vasárnap egész nap a golfpályán tartózkodott s Laval csak az esti órákban találhatta meg.

Az Echo de Paris vasárnapi számában Pertinax kifejti, hogy az adott helyzetben Olaszországtól függ a megoldás.

nácsülésen az egyességekmaný és a békebiztosító munka szelleme helyett az „európai konszern” szelleme érvényesült, amely a legsötétebb és a legszomorúbb napokra emlékeztet vissza. A tanács tagjai arra igyekeznek, hogy sűrű fátyolt vessenek az igazságra és magára a bűncselekményre, viszont általános kérdéseket vetnek fel, hogy mellékvágányra tereljék a vitát. Már pedig ha a tanács nem szerez érvényt az igazságnak, akkor megszűnik a szervezett nemzetközi együtt

A népszövetségi tanács hétfői ülése zárt értekezlettel kezdődött fél négy órakor. A nyílt ülést négykor nyitotta meg Vasconcellos elnök. Nyomban felolvasta azt a jegyzéket, helyesebben indítványt, amit a francia küldöttség terjesztett az elnökség elé. A jegyzék irányelveket tartalmaz mindenfajta terrorista cselekmények megelőzésére és leküzdésére. Nemzetközivé akarja tenni a megtorlást is, szabályozza a kiadatás kérdését, lehetlenné akarja tenni a hamis utlevelek szerzését. Kiköti, hogy minden állam köteles azonnal jelentést tenni, ha a területén menekültek, vagy terroristák aggodalomra okot adó készülődését észleli. Végül őt tagu bizottságot javasol, amely dönt azokban a kérdésekben, ha vita merül fel, sőt itélkezik is az egyezményt megszegők ellen. Fellebbezni a döntése ellen csak a Népszövetséghez lehet.

A francia jegyzék felolvasása után Titulescu román külügyminiszter emelkedett szólásra. Mindenekelőtt azt jelentette ki, hogy Romániát csak az a belső kapcsolat indította arra, hogy csatlakozzék a délszláv beadványhoz, amely Románia és Jugoszlávia között fennáll. Az egész román nép osztozik abban a mély gyászban, amely a jugoszláv királyságot és a francia népet érte s éppen azért egyetért azzal a törekvéssel, amely szerint világosságot kell deríteni a merénylet hátterére és meg kell büntetni a bűnösöket.

Ezután áttér Eckhardt beszédére és a következőket mondja:

— Most emlékezem vissza arra a nagy küzdelemre, amely annak idején Magyarország és Románia között a Népszövetség előtt az optánskérdéssel kapcsolatban lezajlott. Emlékszem ennek a vitának nemes emelkedettségére és fenköltiségére s csak most tudom értékelni igazán, hogy mennyit vesztett az egész emberiség, a Népszövetség és Magyarország Apponyi halálával. A mostani magyar kiküldött nem követte Apponyi módszerét, beszéde az alaptalan állítások és a kihívó támadások sorát tartalmazta. A jugoszláv perirat egyáltalában nem érinti Magyarországot becsületét, hanem a bűnösök felelősségét és megbüntetését kívánja. Nem lehet úgy beállítani ezt a kérdést, mint ha egy ország becsületéről volna szó. Én mást vártam a magyar kiküldöttől, tárgyalagos helyreigazítást és az önkéntes segítség felajánlását ahhoz, hogy a bűnösök megkerüljenek és büntetésben részesüljenek.

A továbbiak során kifejti Titulescu,

működés. A tanács magatartása kiabrándítja az egész világ közvéleményét. Reméljük, hogy a tanács megérti a kötelességét, mielőtt még nem lesz késő. A dolgok nem mehetnek így tovább, ebben a mederben.

MI TÖRTÉNT HÉTFŐN DÉLELŐTT?

Hétfőn délelőtt főként Laval tevékenkedett, hogy megszerezze az alapokat egy új, enyhülést hozó határozati javaslat előterjesztéséhez. Tanácskozott Jefticcsel, aki ismertette azt a legszélsőbb határt, ameddig Jugoszlávia elmehet engedményeiben. Úgy látszik, hogy a magyar küldöttség is megkapta a felszólítást, közölte azt, hogy milyen elégtételt adhatna Jugoszláviának. Kánya magyar külügyminiszter hosszasan tanácskozott Aloisi-val.

JUGOSZLÁVIA BESZÜNTETTE A KIUTASÍTÁSOKAT

A belgrádi kormány beszüntette a kiutasításokat.

Ezt a hírt most már Belgrádból is, hivatalosan megerősítik.

Budapesti és szegedi jelentések szerint hétfőn reggel Kelábiára csak egy kiutasított érkezett. A többi állomásokra egy sem.

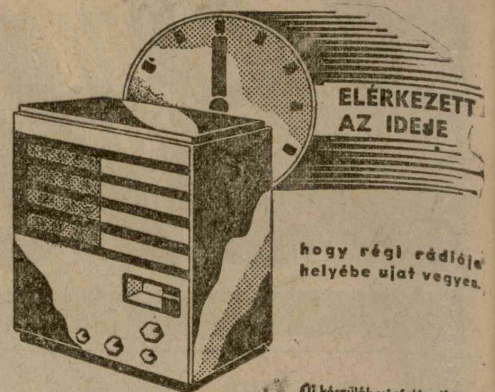
Vasárnap Szegedről 85, Magyarbolyról 59 kiutasítottat továbbítottak Budapestre. A kiutasítottak között 28 gyermek volt.

Titulescu békitőhangu nagy beszéde

hogy a magyar válasz egyszerű tagadás csak. A kiküldött beszédének alaposabb áttanulmányozása után az is kiderül, hogy ez a tagadás csak formailag annyira határozott. Az egyes pontok vizsgálásánál megállapítható, hogy Eckhardt kitér a lényeg elől és másra válaszol, mint amire kérdéseket kapott. Ő tesz fel kérdéseket s ezeket válaszolja meg. Nem az a kérdés, hogy Jankapusztán katonailag kiképezték a horvát menekülteket, hanem az, hogy voltak-e Jankapusztán katonai jellegű gyakorlatok. Ha voltak és erről a magyar hatóságok tudtak, akkor miért nézték el, ha viszont nem voltak, akkor ezt miért nem tagadta és cáfolta Magyarország mindjárt az első pillanatokban. Az sem kérdés, hogy a magyar kormány összeköttetést tartott-e fenn a menekültekkel, vagy nem. A magyar kiküldött azt mondja, hogy a menekültek csak törvénytelen uton szerezhetek utleveleket. Ez beismerése annak, hogy törvénytelen uton szerezhetek. A panaszosok inkább azért tesznek szemrehányást, hogy a magyar hatóságok nem tartottak fenn összeköttetést a menekültekkel s így nem szereztek tudomást arról, hogy mi történt a jankapusztai táborban, nem akadályozhatták meg, hogy törvénytelen uton utleveleket kapjanak a menekültek, valamint azt, hogy a menekültek törvénytelen uton fegyvereket szerezzenek. Kétségtelen, hogy itt hanyagság történt s közvetlen felelősséget is kell ezért vállalni. Mert hogyan is történhetek ilyenek a hatóságok és a közigazgatás tudta nélkül?

Aztán a magyar-jugoszláv egyezményről beszél Titulescu, arról az egyezményről, amelyre a magyar kiküldött is hivatkozott. Megállapítja, hogy ez az egyezmény csak akkor volna bizonyíték, ha utána nem történtek volna többé terroristikus cselekedetek. Ilyenek azonban történtek, ami azt jelenti, hogy az egyezmény nem volt hatályos. Felemlíti, hogy 1932-ben a leszerelési konferencián Románia indítványt tett, hogy miképpen akadályozzák meg az egyes államok területén történő olyan szervezkedéseket, amelyek egy másik állam területi épsége ellen irányulnak. Ezt a javaslatot Magyarország akkor nem szavazta meg.

Kifejti aztán, hogy nem politikai mesterkedésről van szó, amint azt Eckhardt mondotta beszédében. A kisanant azért vonult fel egységesen, mert őszintén szolgálni akarja a békét s véget akar vetni az olyan cselekvéseknek, amelyek könnyen

hogy régi rádió helyébe újat vegyen.

Őj készülék vásárlásánál követe meg, hogy az készülék a belföldi, hanem a külföldi állomásokat is teljes hangerővel hozza. Jó vételt nyújt minden hullámszávon, kezeltése kényelmes legyen, egyszerű igényeinek teljes mértékben megfeleljen. — Ezt nyújtja Önnek a 3+2 csöves reflex kapcsolású

ORION 303

TÁPLÁTO MINDEN ORION RÁDIÓKESZÉKBEN

nyen háboruba kergethetik az európai népeket. Jugoszlávia a békés utat választotta, amikor panaszával a Népszövetséghez fordult s a kisanant-államokat ugyanilyen békés cél vezette, amikor csatlakoztak a panaszhoz. A panaszos állam és társai azt várják, hogy Magyarország önként bünteti meg azokat, akik felelőssé

— Kezdődő titérelmeszedésnél reggel égyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhási pangást, mint az emésztés renyheségét megszünteti, a rekesztizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli.

tehelők ebben a kérdésben. A rendszeres tagadás helyett — mondotta — azt várjuk, hogy Magyarország ismerje be: közigazgatási tévedések történtek. A békés kibontakozás ebből a súlyos helyzetből sürgős volna, mert könnyen megeshet, hogy ez holnapután már lehetetlen lesz.

Aztán kitér Gömbösnek arra a kijelentésére, hogy „a tradíció nélküli népek propagandában élnek ki magukat”. Megállapítja, hogy a román népet a római császárok vezették azokra a területekre, ahol most élnek. A románok tehát hamarabb kerültek oda, mint az Ázsiából jövő magyarok. A propagandát nem ők csinálják, hanem a magyarok, illetve a magyar

Astra-LUX-Mozgó

Szerdán, december 12-én indul a legszébb amerikai film, amelyet eddig vászonra vetítettek:

Mi történt az 56-os utcában?

Főszerepben:

Kay Francis, Ricardo Cortez, Gene Raymond, Margarete Lindsay

Legközelebb jön a filmek filmje:

A biborruhas asszony
MARLENE DIETRICH-el.

A filmben a nagy művésznő kisleánya is játszik.

Astra Mozgó

Szerdától, december 12-től kezdődőleg egyike a legerősebb németül beszélő drámaának

Két szív között

A főszerepekben:

John Bobs, Genoveva Tobin és Dickie Moore, a csodagyermek.

Rendező: CARL LAEMLE

Jön!

Az idény lehatásosabb vigiátéka:

Öt szerelmes leány

szenzációs német operette és

RIGOLETTO, opera a Milanói Skala összes színészeivel.

kiküldött, aki ezt a tárgyalást is arra használta fel, hogy megpengesse a revízió kérdését. Ha az egész világot leszavaztatnák, kiderülne, hogy igen kicsiny azoknak a csoportja, akik a jelenlegi határok megváltoztatását kérik. Igaz, hogy ebben a csoportban Magyarország a legtevékenyebb és a lehangosabb. Jól van hát, valóban itt az idő, hogy a revízió kérdéssel leszámoljunk, nyitlan és őszintén. Románia nem mondja azt, hogy a revízió felvetése törvénytelen dolog és lehetetlen. Törvényes, akkor, ha a Népszövetség valamennyi tagállama egyhangúan hozzájárul. A kisantant-államok már sokszor határozott és végleges nemmel feleltek a revíziós törekvésekre, az az ál-

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhénél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és belek működését, megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos uttorja megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó, s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

lam tehát, aki ennek ellenére is erőlteti, a háború céljait szolgálja. Az az állam, amely nem a Népszövetség előtt és a népszövetségi tagállamok egyhangú hozzájárulása alapján beszél a revízióról, törvénytelenül és az alapokmány megsértésével cselekszik, tehát nem a békét szolgálja. Egyébként a revízió és a terrorizmus, —zerint, olyan viszonyban vannak egymással, mint apa és gyermeke. Az elégedetlenséget és a feszültséget nem revíziós törekvésekkel kell megszüntetni, hanem a határok leértékelésével és elszellemenítésével, amint ezt ő már régen hirdeti. Ez szolgálja a békétörekvéseket, s nem a revíziós propaganda. Azt kívánjuk, —mondotta,— hogy Magyarország ismerje el nyitlan: voltak hatósági közegei, akik hibát követtek el.

— Nem akarjuk mi megalázni Magyarországot s nem akarjuk támadni nemzeti becsületét. Kezet nyújtunk neki s ez a kéznyújtás azt jelenti, hogy el akarjuk felejteni mindazokat, amelyekkel a magyar kiküldött beszéde során megvádolt bennünket. Nem kérünk semmi többet, csak annyit, hogy Magyarország adjon észszerű elégtételt Jugoszláviának s ezzel legyen segítségünkre a béke ügyének nagy szolgálatában!

Germandrée

torgalomba hozza a különféle színű arcfestékeket

Ez a tény nagy eseményt jelent a szépségápolás művészetében, mert

GERMANDRÉE

12 divat színárnyalatot kredit,

azaz minden szükséges árnyalatot és így minden tein számára megteremtette a megfelelő szint.

GERMANDRÉE

SZINES ARCFESTÉKEK.

A kamarához betérjesztették a Skoda-jelentést

Bukarest, december 11.

A kamara mai ülésén Tica többségi képviselő kérdésére Pop Valér kijelenti, hogy Románia és Szovjetországnak közötti közlekedési pontot még nem állapították meg, de az valószínűleg Tighina lesz.

Giurescu (georgista) felvilágosítást kér a munkaügyi minisztertől a nemzeti munka védelméről szóló törvény alkalmazására vonatkozólag.

Roman Valér munkaügyi államtitkár közli a képviselővel, hogy most készül a törvény végrehajtási utasítása, melyet betűszerint fognak alkalmazni.

Nestor (kormánypárti) kérde a közlekedésiügyi minisztert: miért szüntették meg a Brassó-nehoi vonalon az építési munkálatokat.

Pop Valér kijelenti, hogy a munkálatokat az előző kormány szüntette be.

Madgearu a cenzura tulkapásai ellen tiltakozik.

Saveanu házelnök bejelenti, hogy a kamarához benyújtották a Skoda-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság jelentését.

Ezután a Ház napirendre tér és Isacescu (többségi) mondja el felirati beszédét.

Revolveres merénylet egy személyvonat ellen

Bukarest, december 11.

A plojești állomási rendőrséget értesítették, hogy Mizil és Inotesti állomások között a 312-es számú személyvonatról ismeretlen tettesek több lövést adtak le az ellenkező irányban haladó 5003 számú személyvonatra. A vizsgálat során őrizetbe vették Andronache Mihály nézőt, akinél revolvért találtak.

Kiadták a Béke Nobel-díját

Oslo, december 11.

A Nobel-díj direktóriuma a múlt évben úgy döntött, hogy a békédíjat nem adja ki, nyugodtabb időkre vár. Most aztán a múlt és a jelenlegi év békédíjairól együtt döntöttek. Az 1923-as békédíjat Angel Normann angol író kapta meg, az ezévit pedig Henderson, a leszerelési konferencia elnöke.

Tüntettek a hadirokkantak Párisban

Páris, december 11.

Vasárnap délután több ezer hadirokkant tüntető felvonulást tartott Párisban. A tüntetők megkísérelték az Opera előtti téren, hogy tiltakozó gyűlést tartanak, melynek nyugalom miatt. A rendőrség a gyűlést megakadályozta, majd elnyomta a tüntetést is. Verekedés támadt, amelynek során három rendőr és három tüntető megsebesült.

— A regényfolytatás mai számunkból anyagotrlódás miatt kimaradt.

Három milliárd 400 millió lej a belföldi kölcsön összege

Bukarest, december 11.

A fővárosi lapok, nyilván hivatalos ér. Ebből 2350 millió lejt a hadsereg céljaira tesülés alapján, közlik, hogy a belföldi fordítanak, 850 milliót pedig egészségügyi és kulturális rendeltetéssel használnak fel.

Végre sikerült bíróság elé állítani Kun Andort, a „feketeszeszbárót”

A szeszgyárosok réme elegáns ma is és lölényesen védekezik

Kolozsvár, december 11.

Híres ügy, nagy ügy és az elhalasztásoknak talán ez a per romániai rekordra. Kun Andor a feketeszesz alinspektor büntügyéről van szó. A szeszgyárosok körében hírhedt lett „feketeszeszbáró” üzemeltetése még 1930-ban követte el, de azóta makacsul távolmaradt a tárgyalásoktól. Megszámlálhatatlan elhalasztás után végre is elrendelték letartóztatását.

Hétfőn kezdődött meg a főtárgyalás a kolozsvári törvényszék Várvan-tanácsa előtt.

Kun Andor kínos eleganciával öltözködve ül le a vádlottak padjára. Nem látszik rajta a fogház. Fölényesen, helyenként fennhéjázva beszél.

Kun Andor fővádlotton kívül Tanasescu Oprea volt pénzügyminiszteriumi vezérfelügyelő, Farkas Sámuel, Salamon Berta, Mózes Jakab és Rosenfeld Jenő Kolozsvár környéki szeszgyárosok is vádlottak.

A vádlottak kihallgatása során kiderült, hogy Kun Andor 1930-ban „nagy fiú” volt. Abban az időben leplezték le a feketeszesz üzemeltetést és az elegáns megjelenését Kun Andor sietve kihasználta a kínálkozó lehetőségeket. Kinevezte magát inspektornak, házkutatásra jogosító ügyészi meghatalmazást is hamisított magának és elindult vidékre „ellenőrző körútra”. Többek között így ellenőrzött:

Egy éjszaka revolverrel kezében beállított a hunyadmegyei Lunkány községben levő szeszgyárba.

— Fel a kezekkel! Senki se merjen mozdulni! — kiáltotta. A gyáros a jegyzőkönyvvezető „inspektortól” úgy megrémült, hogy fizetett. Csak hogy baj ne legyen.

A lunkányi eset híre nagy riadalmat keltett a szeszgyárosok körében és Kun Andornak neve lett. Sőt hírhedt neve. Ha egyetlen szót szólt, megnyitlák a kasszák. Ügyes zsarolási trükkkel 50, 100, 200 sőt 500 ezer lejes tételeket rótt ki bírságként, hogy aztán kisebb összegekért „elsimítsa az ügyet”.

Egyik Brassó melletti szeszgyárosnál Tanasescu vezérfelügyelő kihágási jegyzőkönyvet vett fel. Közel milliós bírságra volt kitéve. A gyáros kétségbeesetten telefonált Kun után Kolozsvárra, a ki kétszáz ezer lej ellenében hajlandónak is mutatkozott az ügy elintézésére — kétszáz ezer lej ellenében. A kért összeget meg is kapta, ötvenezer lejt készpénzben, százötvenezer lejt váltóban. Hogy mi történt ezután, az rejtély. Az ügy

mindenesetre elaludt. Tanasescu vezérfelügyelő emiatt ül ma bűntársként a vádlottak padján.

Annakidején rájöttek Kun Andor alinspektori működésére. Két hónapig vizsgálati fogságban ült. Alig helyezték szabadlábra, újabb esete adott munkát a büntügyi hatóságoknak.

Az ügyészség irodájában dolgozott fogsága alatt. Egy őrizetlen pillanatban Filipescu főügyész nevét ráhamisította arra a felhatalmazásra, amely szerint joga van továbbra is ellenőrizni a szeszgyárak működését. Kiszabadulása után első útja Szatmármegyébe vezetett, ahol ötszáz ezer lejt akart zsarolni. Nem sikerült, rajtavesztett.

A lunkányi esetre vonatkozólag most azt vallja a törvényszék előtt:

— Háromszázötvenezer lejről van szó. Százötvenezer lejt a kolozsvári Astoria szálló előcsarnokában adtak át nekem, 200 ezer lejt a Banca Centralában helyezték letétbe. Ez az összeg járt nekem, miután az állam kárára feketeszest gyártó gyárosokat lelepleztem — mondja Kun Andor és úgy akarja feltüntetni az ügyet, mintha a legrendesebb törvényes keretek között zajlott volna le.

A továbbiak során Kun Andor kijelentette, hogy egyetlen szó sem igaz abból, amit a vizsgálóbíró előtt vallott. Ugy az ügyész, mint a vizsgálóbíró „terrorizálták” őt. Többek között eltöltötták attól is, hogy cigarettát kaphasson, ez pedig nála a legrettenetesebb büntetés. Dunca vizsgálóbíró és Filipescu ügyész mindenáron azt akarták, hogy ő terhelő vallomást tegyen Joanitescu volt alminiszterre, Teianu volt államtitkárra és Fericeanu pénzügyi vezérfelügyelőre. Szívesen belekeverték volna az ügybe más előkelelőségeket is. Jellemző, hogy legelső kihallgatásánál már előre elkészített letartóztatási parancs várt. Az ügyet az újságírók fújták fel, képtelen dolgokat állítottak róla s a kihallgatások „arra mentek ki”, hogy ő ezeket a képtelenségeket mind beismerje.

A tárgyaláson feltűnést keltett egy nagyon szép nő is, akivel a vádlott a folyosón oroszul beszélgetett. Érdekes, hogy a vádlott vallomása alatt a folyosón tartózkodó feketeszeszesekek idegesen füllettek a tárgyalóteremből kiszűrődő mondatokra.

Később Kun Andor még elmondotta, hogy ő nem volt felügyelő, neki csak titkos megbízatása volt Joanitescu minisztertől. Le kellett lepleznie a feketeszeszesekeket. A bíróságnak a felét kapta, mint általában szokás.

A következő vádlott Tanasescu vezérfelügyelő volt. Kijelentette, hogy Kun Andort egyáltalában nem ismerte. Először Marosvásárhelyen találkozott vele hivatalos útja alkalmával. Ekkor Kun Andor kivitte őt gépkocsiján Nyárádszeredába, egy ottani szeszgyárhoz. A gyárnál szabálytalanságokat állapítottak meg, fel is vette a jegyzőkönyvet. Igaz, hogy a gyáros 60 ezer lej ajánlott fel neki, de ő becsületes ember, visszautasította a pénzt.

Ezt a vallomást Kun Andor is meg erősítette, amikor szembesítésre került a sor.

Vallomásában igyekszik összekuszálni szálatokat, de Colfescu ügyész kérdéseire mégis beismeri, hogy a közokirathamistást valóban elkövette.

A szeszgyáros vádlottak kihallgatása következett ezután. Valamennyit vesztetett, feketeszesz gyártással és hatósági pecsét erőszakos eltávolításával vádolták.

Kihallgatták a per egyik koronatanuját, Szigeti lakatos is, akivel a letépett pecsétek helyett újat készítették.

A bíróság kedden tovább folytatja a kihallgatásokat.

VÉDJE ARCÁT

az időjárás káros befolyásától. A

HAVASI GYOPÁR CRÉM

KÉRJE MINDEN SZAKÜZLETBEN.

Tanácskoznak a főszoigabírók

Bukarest, december 11.

Ma délelőtt az ilfov megyei prefekturán Juca belügyi alminiszter elnöke alatt újabb értekezletet tartott az ország valamennyi főszoigabírája. Megtárgyalták a helyi közigazgatási ügyeket, végül az alminiszter utasítást adott a felmerült panaszok orvoslása érdekében.

A népjóléti törvények szigorú alkalmazását és a kisiparosság részére olcsó hiteleket követelt a magánalkalmazottak kongresszusa

Bukarest, december 11.

A bukaresti Roxy-teremben vasárnap tartották meg a magánalkalmazottak országos kongresszusát, amelyen Chirulescu volt munkaügyi miniszter, Enescu munkáspénztári igazgató és Gheorghiu munkaügyi államtitkár is megjelentek. A szónokok kérték a munkástörvények szigorú alkalmazását. Javaslattal tettek az Ipari Hitelintézet átszervezésére, hogy a kisiparosokat is támogathassa olcsó hitelekkel, továbbá az ipari pályára készülő fiatalokat, melynek érvényesülését és tanulmányai zavartalanulását államilag kellene biztosítani.

Kémkedési botrány Angliában

London, december 11.
A londoni rendőrség letartóztatta a woolwichi királyi Burgess nevű alkalmazottját, aki az állam biztonsága és érdekei szempontjából fontos iratokat idegeneknek adott át. A letartóztatás mögött nagybátyja kémkedési botrányát sejtették.

24 és 64

Egy bártáncosnő és egy elmebeteg öregasszony vágta fel ütőerét Kolozsvárt

Kolozsvár, december 11.
Két öngyilkosság azonos körülmények között: vasárnap éjszaka ketten vágták fel ereiket.

Kovács Manci a Cristal Palace bár 24 éves táncosnője balkezén vágta fel az ütőerét. Mire a mentők kiérkeztek, már nagy vérvesztése volt. Válságos állapotban szállították kórházba. Tettének oka ismeretlen. Érdekes, hogy ugyancsak a Palace bárban ezelőtt egy hónappal még egy ritánó kísérelt meg öngyilkosságot teljesen azonos körülmények között.

Farkas Márk 64 éves elmebeteg öregasszony egy őrizetlen pillanatban felvágta ereit. Tettét észrevették, a mentők a kórházba szállították reménytelen állapotban. A rendőri vélemény szerint tettét elmezavarában követte el.

Érik a gyűlölet

Csikszereda, december 11.
Szemmel látható, hogy a Székelyföldön napról-napra hogyan fejlődik a magyar gyűlölet. A bukaresti uszító sajtótermékek lélekmérgező cikkei termékeny talajba hullanak. Nyomukon, az eddigi egyetértő megnyilatkozások helyett, botrányok szaporodnak.

Már alig van magyar megnyilatkozás, melyet csirájában el nem nyomnának. Így történt ez legutóbb az EKE csiki csoportjának előadásán is, ahol nem lehetett megtartani a tisztán természettudományi előadást csupán azért, mert magyar nyelven beszélt az előadó.

Az épületes eset részletei a következők: Az EKE egyik ügyvezetője, dr. Balogh Ernő kolozsvári tanár, a csoportot propagáló filmmel járja az erdélyi városokat. Csikszereda is utjába esett. Az EKE központja a csikszeredai fiók vezetését bízta meg, hogy a tervezett előadáshoz szükséges lépéseket tegye meg.

A csoport felkereste az „Astra” román közművelődési egyesület vezetését, hogy a Csiki Magánjavak tulajdonát képező, de még az egyesület rendelkezése alatt álló „Vigadó” nagytermét egy este, a mozgóképekkel egyetemben, megfelelő ellenszolgáltatásért bocsássa rendelkezésére.

Az „Astra” nem zárkózott el a kívánság előtt.

Meghirdették az előadást, melynek plakátjai azt is bejelentették, hogy a filmvetítés előtt, dr. Balogh Ernő tanár előadást tart a „Tél művészete” címen.

A film vetítése előtt dr. Balogh alig nyitotta ki a száját, a hallgatóság között

levő 15–20 román nyugtalankodni kezdett. Irredenta szemtelenségről beszéltek, amikor saját szemükkel láthatták, ha nem is értették a szöveget, a vetített képekről, hogy hó és jégkristályok tulajdonságait fejtegeti a előadó tanár. Minden bizonnyal nem is ezt kifogásolták, csak a nyelvet. A magyar hangok annyira sértették a fülüket, hogy ajtót kezdtek csapkodni, dobogtak, sőt Bujoreanu erdömérnök hangosan fejezte ki rosszslását, mert nem érti mit mond a szónok.

Ekkor Faroga polgármester, aki tökéletesen érti és beszéli a magyar nyelvet, ahelyett, hogy megmagyarázta volna miről beszél a szónok és lecsendesítette volna a magyar nyelvre oktalanul dühöngőket, parancsot adott: a mozgóképet indítsák meg és a filmet vetítsék le.

A parancsot teljesítették, így a néhány sovinszta, a kultura és természet-tudomány nagyobb dicsőségére, torkára forrasztotta dr. Balogh Ernő tanárnak a tudományt hirdető magyar szót.

Az uszítás már kikelt és érik. Hogyne, amikor az ártatlan hó és jégkristályok is „irredenták” lettek már.

A nemzeti-parasztpárt megindítja a nagy harcot

„A kormány gazdasági politikája lehetetlenné teszi a kivített és növeli a költségvetési hiányt” — állapítja meg az állandó bizottság kommunikéje

A „szóváltások” mozgalma mian Vajda végleg szakított Maniával?

Bukarest, december 11.

A nemzeti-parasztpárt állandó bizottsága négy napig tartó munka után befejezte tanácskozásait. Mihailache kommunikéjét juttatott el a fővárosi lapokhoz, a melyben a nemzeti-parasztpárt vezetősége a következőket állapítja meg:

1. A liberális párt hatalmon való maradása anyagi összeomlással és nemzeti katasztrófával fenyegeti az országot.

A kormány gazdasági politikája lehetetlenné teszi a kivített és növeli a költségvetési hiányt.

Ipari téren állandó árdragulást lehet tapasztalni, ezzel szemben a mezőgazdasági termékek árai állandóan esnek. Ez a helyzet leromlással fenyegeti a súlyos áldozatok árán stabilizált pénzgazságot.

2. A cenzura és az ostromállapot a kormányzás hibáinak fedezésére szolgál. Az állami gépezet leegyszerűsítése érdekében foganatosított intézkedések a közszolgálatok szétzilálásához vezettek.

3. Mindezek a jelenségek arra készítik a nemzeti-parasztpártot, hogy haladéktalanul megkezdje kormánybuktató harcat.

Az állandó bizottság felhívja a párt szervezeteit, hogy ebben az irányban lépjenek akcióba.

4. A bizottság megbélyegzi a nemzeti-parasztpárt ellen indított rágalomhadjáratot. A közvélemény a kiküldött parlamentti vizsgálóbizottság működése során meggyőződhetett, hogy a hajszaának nem volt más célja, mint befektetni a nem-

zeti-parasztpártnak és volt elnökének fegyverkezési programját.

A nemzeti-parasztpárt kötelességének tartja, hogy felelősségre vonja mindazokat, akik megakadályozták a három évre szóló hadfelszerelési terv végrehajtását.

A bizottsági javaslat parlamentti tárgyalása során a nemzeti-parasztpárt képviselőinek és szenátorainak alkalmuk lesz rávilágítani arra a körülményre, hogy a jelentés megállapításai nélkülöznek minden komoly alapot a főelőadó végső konkluzióit eskü alatt tett tanúvallomások figyelmen kívül hagyásával szöve-

gezte meg.

A párt parlamentárisai ki fogják mutatni, hogy az ügyet csak úgy lehet tisztázni, ha módot nyújtanak arra, hogy szakértőkből álló bizottság vizsgálja át az összegyűjtött anyagot és tegye komoly kutatás tárgyává a rendelés miniszteri és pénzügyi főllételeit. Kéri fogják, hogy a parlament addig ne döntsön az ügyben, amíg ez a kiegészítő vizsgálat be nem fejeződik.

5. A párt végrehajtóbizottsága január hó folyamán ül össze, hogy az országos kongresszus összehívására megtegye szükséges intézkedéseket.

Man lelkész „lidércnyomások álma”

Amint a fenti kommunikéből kitűnik, a végrehajtóbizottság óvatosan elkerülte, hogy megemlékezzen azokról a belső kérdésekről is, melyek a tanácskozás folyamán ellentétet teremtettek a párt két erdélyi frakciója között. Ma már meg lehet állapítani, hogy a reménykedések ellenére a bizottság tárgyalásai folyamán nem jött létre kibékülés Maniu és Vajda között. Ez a helyzet mindenesetre alkalmas arra, hogy a nemzeti-parasztpárt harci erejét győngítse, sőt az is kétségesse kezd válni: le tudja-e vezetni Mihailache kormánybuktató akcióját azokkal az eszközökkel és olyan keretek között, ahogy a párt vezérkara kezdetben elképzelte.

A Maniu—Vajda-ügy újabb fordulatára élénken rávilágít az a nyilatkozat, a mit Vajda egyik bizalmasa a szamosmegyei Man Demeter lelkész adott a Curentulnak.

— Maniu és Vajda végérvényesen szakítottak — jelentette ki Man lelkész. — Mihailache békítési kísérletei csődöt mondtak.

A szakítás okát, szerinte, az a kampány képezi, amit állítólag Maniu egyes „szóváltista” hívei folytatnak a jelenlegi államrend ellen. Példaképpen felhozta Crisan György dr. volt erdélyi minisztercsetét, aki, értesülései szerint, hűvel együtt ilyen tevékenységet fejt ki Bihar megyében. Elmondta, hogy Biharból mint egy 20 parlamentár kereste fel Vajdát és kérte, hogy menesse Crisán és társait a pártszervezet éléről.

Vajda — hangoztatta Man — mozgalmat indít Maniu híveinek megszerzésére,

gyűléseket fog összehívni Erdély minden részén és azon lesz, hogy bizalmasait helyezze el minden pártszervezet élén.

A nyilatkozat megjelenése után Crisan azonnal levelet küldött a fővárosi lapokhoz, amelyben élénken tiltakozik Man lelkész állításai ellen.

A dinasztia iránti szeretetet és hűséget

— írja — nem sajátíthatják ki maguknak egyes urak, akik „vajdaistának” nevezik magukat.

Nem hiszi, hogy akadna egyetlen komoly ember, aki elhinné, hogy a bihari tagozat olyan politikát folytat, amely ellentétben áll a jelenlegi államrenddel. Man lelkész megnyilatkozását úgy tekinti, mint egy lidércnyomások álom következményét.

AZ ALKOTMÁNYJOGI KÉRDÉSEK KIVÉTELELVÉL MANIU MELLÉ ÁLLT A NEMZETI-PARASZTPÁRT

Az Adeverul azt írja, hogy az ismert alkotmányjogi elképzeléseket leszámítva, a párt teljesen Maniu mellé állt. Abban mindenki egyetért, hogy a párt volt elnökét meg kell védeni a támadásokkal szemben. Ami az alkotmányos kérdéseket illeti, az állandó bizottság ragaszkodik a végrehajtóbizottság szeptemberi határozatához. Minden olyan akció, mely

Ne kinlódjék!

Cukorkacsomagoló

selyempapír készen, rojtozva, 100 darab 6 lej.

Elekes hírlapiroda

Kolostor utca 25.

Capitol Mozgó, Brassó

December 13 tól bemutatjuk a második hatalmas filmszenzációt, egy igaz nagy UFA filmet

Dosztojewskij regénye után:

Woronoff hercegnő

Főszerepben:

Brigitte Helm.

Figyelmeztetés! „Krisztina királynő” című filmsláger csak ma, kedden és szerdán lesz még vetítve.

Matiné: kedden délután 3 órakor. — Premier — Cowboy-sláger.

nem egyeztethető össze ezzel a határozattal s az abban kifejtett elvekkel, a pártot semmire nem kötelezi s az Maniu egyéni felelősségére történik.

A Skoda-üggyel kapcsolatban a lap újabb fordulatról tud. Egyes szakértők állítják úgy vélekednek, hogy a román és a jugoszláv szerződést nem lehet összehasonlítani, mivel ezek a megállapodások különböző feltételek mellett jöttek létre.

Ugyancsak az Adeverul jelenti, hogy illetékes körökben kizárólag tartják a Skoda-szerződés végleges felbontását. A most megindult tárgyalások folyamán a gyár megbízottai nagy készséget mutattak azért, hogy a megváltozott viszonyoknak megfelelően módosítsák a megállapodás pénzügyi feltételeit.

A Skoda-jelentést egyébként niabb jelentés szerint nem kedden, hanem pénteken nyújtja be a parlamenthez Bentoiu képviselő. A miniszterelnök ugyanis reméli, hogy addig végetér a felirati vita. A Mirto-ügyben mindössze annyi az

ujtság, hogy Tilea, Vajda bizalmasa Budapesten keresztül Bécsbe utazott, ahol fölkeresi Mirtot, aki három nap óta az osztrák fővárosban tartózkodik.

KIK LESZNEK A SKODA-VITA KORMÁNYPARTI SZÓNOKAI?

Tatarescu utasítására több kormányparti parlamentár lemondott arról, hogy részt vegyen a felirati vitában. — Maniu előreláthatólag csütörtökön, vagy pénteken mondja el nagy érdeklődéssel várt beszédét.

A Skoda-jelentés parlamenti vitája során Bentoiu, Aznaporian, Alexandrin, Alimanisteanu, Tataranu és Serbescu képviselők szólnak fel a kormánypart részéről. A nemzeti-parasztpárt még nem jelölte ki szónokait.

A felirati vita befejeztével a következő törvényrendeletek kerülnek ratifikálásra: az ügyvédi kar átszervezése, a törvényelőkészítő tanács átszervezése, az álláshalmozás és az állami gépezet leegyszerűsítése.

A pénzügyminiszterium az adóhátralékok szigorú behajtását követeli

Bukarest, december 11.

A pénzügyminiszter ma erőlyes rendeletet küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz. Utasítja a pénzügyigazgatóságokat az adóhátralékok legszigorúbb behajtására és figyelmezteti őket, hogy amennyiben ezek az összegek az év végéig nem fojynának be, úgy az adótörvény megfelelő szakaszának alkalmazásával, terhükre írja az állam követeléseit.

Rejtélyes gyilkosság Budapesten

Budapest, december 11.

Hétfőn, a hajnali órákban a kispesti Zrínyi-utcán egy járókelő az egyik kapualjban holttestbe botlott bele. Rendőrt hívtak s felverte az épületben lakókat. Az egyik lakó, megvizsgálva a finom selyemruhába, lakcipőbe öltözött fiatal nőt, akit a kapualjban agyonszúrtak, félig öröklően sikoltott fel:

— Szent Isten, meggyilkolták a leányomat!

Rövidesen kiderült, hogy a rejtélyes

halott Feldiák Julia, egy budapesti divatszalon tulajdonosa. Tegnap este színházba ment Dutka Sándor divatárkereskedő társaságában s a színházból 11 órakor távoztak. Valószínű, hogy a férfi hazakísérte Földiák Juliát s a rendőrség feltételezése szerint ő szúrta törrel szíven a szerencsétlen leányt. Dutkát a rendőrségre akarták kísérni, de kiderült, hogy sem a lakásán, sem az üzletében nem volt hétfőn délelőtt. Most elrendelték a körözését.

Most télen

Kétszázötven munkást építettek le Nagyváradon a nyersanyag behozatali nehézségek miatt

Nagyvárad, december 11.

Nagyváradon az utolsó héten több mint 250 munkást bocsátottak el a kontingenciális rendeletre való hivatkozással. Először a Regner és Weisz textilárú cég, aztán az Ince-féle csipkegyár jelentette be a munkaügyi inspektorátusnak, hogy a kontingenciális rendelet által okozott behozatali nehézségek miatt

nem tud nyersanyaghoz jutni és ezért üzemét redukálni és munkásainak 40 százalékát elbocsátani kénytelen. A két gyárból körülbelül 150 munkást menesztenek.

Legújabbban az Ito textilárúgyár zárt be ugyancsak a kontingenciális rendeletre való hivatkozással. Ebben a gyárban 100 munkás maradt kenyér nélkül.

Elutazása előtt

Manolescu Strunga leszögezte, hogy az új kiviteli rendeletet minden vonalon sikerrel alkalmazzák

A romániai kereskedelem külföldi adósságait léleg rendezni akarja a miniszter

Bukarest, december 11.

Manolescu Strunga ipari és kereskedelmi miniszter, aki európai körútra ment, elutazása előtt fogadta a saját munkatársait és közölte velük, hogy mielőtt utra kelne, meg szeretné nyilattni a közvéleményt az új kiviteli és behozatali rendszer alkalmazásának eredményei felől. A lapokban a rendelet kibocsátása után jelentéses hírek láttak napvilágot, melyek azt a benyomást kelthették, hogy Románia kivitelében teljesen megszűnt s az ipari vállalatok behozatala előtt állanak. A valóság az, hogy a rendelet november 1-én életbe lépett s azóta minden vonalon alkalmazást nyert.

Az utóbb bevezetett módosítások nem változtatnak az új rezsim alapvonalain. Azok a megbeszélések, melyek a rendelet alkalmazá-

sát követték, kizárólag a kivitel érdekében történtek. Közte és a pénzügyminiszter között voltak véleménybeli eltérések, ami érthető, hiszen sokszor az orvosok sincsenek egy nézetben a gyógyítás eszközeinek tekintetében. Ha később kitűnik, hogy a jelenlegi megoldás sem vezet célhoz, újabb intézkedéseket foganatosít.

MÁSFEL MILLIÁRD LEJ ÉRTÉKŰ ÁRUT EXPORTALT ROMÁNIA AZ ÚJ RENDELET ALKALMAZÁSA OTÁ

Hangoztatta a miniszter, hogy ami a kivitelrel, a legkisebb nyugtalanságra sincs ok.

A rendelet alkalmazása óta Románia másfél milliárd lej értékű árut exportált.

Itt többek között Spanyolország például 100

Nem kell barátnőire irigykednie, mert nagyobb az udvaruk, vagy mert elegánsabbaknak tetszenek

em kell vagyonekat költenie olyan dolgokra, amelyek nem segítik egyéni báját, hogy az teljes egészében érvényesüljön.

Kérdezze meg barátnőit, akiknek hamvasságát megcsodálja. Meg fog győződni róla, hogy legnagyobb részük toalettihez illatosított kölnvizet használ!

A különös gonddal kiválasztott esszenciákkal illatosított és elkészített kölnviz néhánny pillanatnyi bedörzsölés után frissességet, hamvasságot kölcsönöz, illata disztingvált, míg az elegáns parfümök keverékének illata tartós és egyforma, azaz nem változtatja meg árnyalatát.

A „LADY” által gyártott illatosított „CHAT NOIR” kölnviz mindezen tekintetben az ideális készítmény. A szalónokban és a laboratóriumban folytatott kísérletek bebizonyították a „Lady” készítmények páratlan minőségét.

Chat Noir

EAUX

DE COLOGNE

Mon Secret

Jockey Club

Lady

vason tojást vett át. Franciaországba nagymennyiségű cukrot szállítottunk. Irak 700 vagon deszkaárut, Lengyelország 20 millió lej értékű gyümölcsöt és diót vett át. Előzött két nappal hagyta jóvá egy belföldi cipőgyár kérését, mely 80 millió lej értékű lábbelit visz ki Angliába.

Amerika 4 ezer kilogramm kaviárt vesz át tőlünk. A román szeszenben is nagy a kereslet egyes európai államokban.

FELHÍVÁS A BELFÖLDI TERMELŐKHOZ

Manolescu Strunga a nyilatkozat keretében felhívást intéz a belföldi termelőkhoz, hogy igyekezzenek minél több exportképes haszállokat növelni, különösen szárnyast és disznót. Fokozzák a tojástermelést, mert ennek a cikknek biztos piaca van külföldön.

Utjának céljáról kijelentette, hogy a román kereskedők külföldi adósságának a kérdését akarja rendezni s ezért Varsóban, Párisban, Brüsszelben, Londonban, Berlinben és Bécsben tárgyalásokat kezd az illetékes körökkel. Ha útja sikerrel jár, úgy hazaérkezése után azonnal hozzálát a kereskedelem és az ipar helyzetének megjavításához.

Tegnap aláírták a behozott cikkekre kivetett 10 százalékos jutalék bevezetéséről szóló rendeletet, mely szerint a petróleum, fa és gabona exportja alapján kiállított behozatali engedélyeket az ipari és kereskedelmi minisztérium adja ki, illetve a minisztérium megbízásából a külkereskedelmi hivatal, az importált áru értéke 10 százalékának lefizetése ellenében.

A külkereskedelmi hivatal keretében a három fő kiviteli cikknek megfelelően három új osztály létesül 1935. január 1-én. Ezeknek a szolgálatoknak az irányítását a gabona, fa és petróleumipar 5-5 megbízottja végzi, ellenőrzésükre pedig kormánybiztosokat rendel ki a minisztérium.

akik a hozott határozatokat megsemmisíthetik.

Végző fokon a miniszter dönt.

A dekrétumot a miniszter külön utasítással látta el, amelyben úgy intézkedik, hogy a behozatali engedélyek után fizetendő 10 százalékos november 1-től alkalmazzák. Az engedélyek kiosztása és a jutalék befizetése 1935. január 1-én kezdődik. A november elseje után kompenzációs alapon lebonyolított kivitel után nem bocsátanak ki behozatali engedélyt.

— Brassómezei hírek. Ismeretes, hogy a napokban Hosszúfaluban lezajlott juh-legeltetési ügyből keletkezett verekezés milyen széles hullámokat vert. Az ügy újabb fejleményeként ma az ügyészre beidézték Török Andrást és Partin Andrást is, akik többi társaikkal várják a vádatnás döntését. Ertesülésünk szerint azok a letartóztatottak, akiket a csendőrmester titlegelt, megteszik ellene a bűnvádi feljelentést. Brassóvármegye prefektusa is ígéretet tett, hogy az őrmester bűnségének bebizonyítása után maga is lépéseket tesz a basáskodó csendőr ellen. — A Brassó városi munkanélkülieket segélyező bizottság a primár elnöklété alatt újja alakul. A bizottságot ugyanis annak idején városi intézkedésre alakították, de egy új miniszteri rendelet most intézkedik a bizottság törvényessé tételéről. A bizottság hivatalát a régi Koronában állítják fel. — Szombaton tartotta a Brassói Magyar Dalárda serlegavató ünnepélyét. A jelige elénkklése után Szele Béla dr. serlegavató beszéde következett, majd Joó Győzőné, Szabó Bóni, Szemler Ferenc, Bernhardt Dezső, Csákány Béla mondtak üdvözlő beszédeket. Az ünnepélyt Nagy Mária szavalata és Szabó Béni serlegátvő beszéde után tánc zárta be. — Tiberiu Joan, a Sfatul Negustoresc alelnöke és a Mocionița bőrárúgyár helyi képviselője, hatvan pár cipőt ajándékozott a brassói szegény gyermekeknek. A cipőket december 16-án a Mocionița fizetben osztják ki.

HIREK

Orvos a sátorban

Ennek a Kingsley-darabnak már az angol cím is hatásra tör: Emberek fehéren. Igen, a cím hatásos és jobb is, mint a magyar címe: Az orvos, de amennyire messze van tőlünk az, hogy az orvosra azt mondjuk: Egy ember fehéren, éppen olyan messze van ez a szerencsés amerikai szerző attól, ami irodalom, vagy élet.

Ha beteg van a háznál és hirtelen orvos kell, nem kiált oda a kétségbeesett anya az apához: Az istenért, azonnal egy embert fehéren, rosszul vagyok!

De Kingsley tudta, hogy mit csinál. Tudta, hogy a közönség, amelyik benn ül a színházban, annak nem kell realitás és nem az élet kell, hiába, annak valami jól rendezett világitás kell, olykor sötétbe borított színpad, egy rádió, ami megszólal.

Annak az kell, hogy leküsse valami a mig ül, amíg néz. Annak az a plusz kell, ami egész napi munkája után az idegeit még egyszer izgalomba hozza.

Ez a Kingsley egy cirkuszigazgató, aki fényszórókat, operációkat és valami olyan banális történetet szervíroz fel eredeti módon, hogy az ember nem tudja dühöngjön vagy bevallja: Kitűnő Kingsley! abortus-operáció még nem volt színpadon, ez új és jó eszme volt.

Világsiker, az biztos, mert Váradon éppen úgy telt házakat vonzott, mint New-yorkban, s Helsinkiben is. De mindenki úgy megy el a színházból, hogy éppen talán lekötötték két órára, de nem marad meg a darabból távozóban egy mondat, egy szó, egy gondolat, egy vessző sem. Amit Kingsley tett a színpadon felvonultat, az már a Barnum avagy Kludsky tempója. Azok a sikolyok és azok a banális tragédiák, ami általában egy abortus is az életben, nem egy különös gondolat, ezzel megrémíteni a közönséget, hogy egy abortus-operációba belhal valaki, ez egy olyan egyszerű borzalom, hogy színpadra vinni senki sem merne volna más, csak egy ilyen kalandor író egy ilyen cirkusz-irodalmár, mint Kingsley. Az egész idő alatt nem történik más, mint az, hogy egy fiatal orvos aki egy dúsgazdag lányt szereti és akit a lány is szereti, egy éjjel együttalszik a kis ápolónővel. Az éjszakának következményei egy abortus, amit elmergesített egy szülésznő hozza nem értő keze. Az orvos ezután megoperálja a színpadon az ápolónőt, miközben menyasszonya megtudja, hogy az ápolónőnek és vőlegényének viszonya volt. Az ápolónő operáció után meghal, az orvos pedig ott marad tovább a kórházban, elhagyva dúsgazdag menyasszonyát, a milliókat is, mert a munkának a tudásnak és az orvostudománynak akar élni.

Ez a hallatlanul egyszerű kis téma itt az egész, ami világsiker volt és ebben a kis témában még egy olyan elavult probléma, hogy miért nem szabad és miért nem megengedett dolog az abortus.

Ebben az egész darabban nemhogy megoldva, de érintve sincs az orvos igazi problémája. Itt egy egészen speciális és véletlen és egyben valószínű pillanat van felkavarva az orvos életéből, egy valószínűtlen fordulat, amikor az orvos millió és millió dollárokról mond le, egy nagyszerű menyasszonyról mond le, mindenről lemond, mert a tudománynak akar élni.

Csak egy ilyen Kingsley képzelhet el ekkora becsületességet, ilyen hallatlan földöntúli elhatározást, ilyen magasztos nagyszerűséget egy embertől a mai világban, csak egy ilyen Kingsley, aki annyira alacsonyban, olyan mélyen, olyan üzletszerűen gondolkodik, hogy színpadra

A Tálisoara (Olaszteleki) kórház sorsjegyek visszavonhatatlanul végső határideje 1935 febr. 10. Egy sorsjegy ára 25 lej.

Főnyeremény 100.000 lej, összesen 1215 drb. sorsjegy nyer. Csak egy húzás lesz. Mindenki megpróbálhatja szerencséjét egy vagy több sorsjegy vásárlásával.

A sorsjegyek árának és 8 lej portó költségnek előzetes beklüldése mellett bárki rendelkezhet a kórházbizottságtól Tálisoara vagy Unitárius Nők Szövetségénél Odorheiu.

mer vinni egy ilyen cirkuszt, mint ez az egész szindarab.

Az orvos ma nem mond le milliókról és egy gyönyörű nőről a tudomány miatt. Az orvos ma az intellektuel nehéz harcában igenis hajszolja a pénzt. Keresi és kutatja a pénzforrásokat, a történetét. — Mennyivel inkább lenne megírásra alkalmas az ilyesmi, mennyivel inkább darab téma ez, mennyivel inkább ez az orvos élete.

Nemrégiben a Bakonyban, sátorban, egy ember ütötte fel a tanyáját. A környéken lassan elterjedt, hogy kuruzslo lakik az erdőben. Megindult a látogatók serege, lassan az egész vármegye odazarándokolt.

A bakonyi kuruzslót ezután feljelentet-

ték. A főszolgabíró csendőroket küldött érte, akik bekísérték a hivatalba. Amikor a főszolgabíró igazolásra szólította fel, a bekísért kérte, távolítsa el mindenkit a szobából, akkor igazolja magát. És amikor egyedül maradtak, kivette diplomáját és az asztalra tette.

— Főszolgabíró ur, én orvos vagyok, de ha ez kiderül, akkor senki sem jön többé hozzám, abban a pillanatban végem van.

Ugy hiszem, ott, a főszolgabírói hivatalban játszódtott el az orvos igazi drámája és Kingsley, ez az amerikai kereskedő nyugodtan elmelehet oda a Bakonyba az orvos sátrába témát tanulni.

Ez az igazi dráma. Ez az igazi orvos élete. És talán a címe is van olyan borzalmas, mint a Kingsleyé. Benne dühörög egy remegő intellektuális világ jajsza: Egy orvos a sátorban.

Gábor István

ABLAK

A pozsonyi Magyar Újság, Csehszlovákia legnagyobb magyar lapja írja: „Egy erdélyi újság havonként egy kötet regénnyel kedveskedik olvasóinak. A Brassói Lapok ajándékgényei közül most került a tizennegyedik a nyomdába. Ez már maga is nagy eredmény, de még se ez a legfontosabb, sőt az se, hogy a regényeket ajándékozó újság a testvérpapjával együtt ötvenezer főnyi olvasókörzönöset biztosít a regények szerzőinek. A fontos az, hogy az a lap azokat a tehetségeket juttatja nyilvánossághoz és keresethez, akik egyik irodalmi klikkhez se tartoznak és eddig emiatt nem szólalhattak meg. „Nem kell protekció, nincsenek kikötéseink, sem a regénykéziratok tárgyra, sem megírás módjára vonatkozólag” — ezzel hívja fel a lap Erdély íróit a munkára. A kiadó megteszi a kötelezettségét, bizonyára az írók is meg fogják ragadni a szabad munka lehetőségét, mert amint Erdély kiadói előbbre vannak, mint a mi kiadóiklikkjeink, úgy az írók is előbbre vannak az irodalmi és emberi lelkiismeret dolgában. Az erdélyiek irodalmi termelése már olyan fokot ért el, hogy nemcsak a saját közönségüket tudják ellátni, hanem exportálni is tudnak igaz és szabad szót, még Amerikába is. Tul a tengeren már ötödik évfolyamába lép egy haladó szellemű magyar folyóirat, a Kulturharc és ezt az erdélyi harcos gárda legjobbjai keresik fel állandóan írásukkal. A magyar irodalomtörténet érdekes és dicsőséges fejezete lesz az a munka, amit Erdély kiadói és írói a magyar szóért a legnagyobb intenzitással végeznek.”

— A biharmegyei adóvégrehajtók nem ol-vassák a pénzügyminiszter rendeletét. Berettyószéplakról jelentik: Nemrégiben már ir-tunk azokról a tulkapasokról, melyekkel a mindenáron inkasszálni akaró adóhivatali tisztviselők a közönséget állandóan zaklatják a biharmegyei közönségekben. A napokban is-mét rohamra indultak az adóvégrehajtók a bihari falvak ellen s ahol nem fizettek, fog-laltak s a lefoglalt tárgyakat nyomban el is szállították, bár — tudomásunk szerint — éppen mostanában jelent meg egy miniszteri rendelet, amely egyenesen megtiltja a lefog-lalt tárgyak elszállítását. Berettyószéplakon például megtörtént, hogy egy nyugdíjastól, akinek az állammal szemben kétezer lej hátr-alékos követelése van, négyszáz lej jóval ujjabb keletű tartozás miatt elvitték a rádió-ját. Mikor a nyugdíjas tiltakozni próbált, a végrehajtó udvariasan bár, de tudomására adta, hogy ezek egészen különálló dolgok, amelyek nem tartoznak egymásra. Szeretnők tudni, vajjon a nagyváradi pénzügyigazgató osztja-e a széplaki végrehajtó véleményét?

— Másodfokon elvesztették perüket a kisjenői gazdák. Aradról jelenti tudósi-tónk: Kilenc Kisjenő környéki gazda be-perelte az államot, mert kisajátították azt a földterületet is, amelyet ők annak-idején a forradalom előtt már megvásárol-tak. A vásárolt föld József főherceg birtokához tartozott, az adásvételi szer-ződések azonban Kozma Antal dr. ügy-védnél masadtak s a forradalom idején elkallódtak. Így aztán az érdekelt gaz-dák nem tudták nevükre átiratni a bir-tokot, amelyet az uradalom a kisajátítás előtt másodszor is eladott Harkányi Já-nosnak, akitől viszont kisajátították. A kilenc gazda a járásbíróság előtt meg-nyerte a pert, másodfokon azonban a törvényszék ellenük döntött. A végső szót a Semmitőszék mondja ki.

— Csikban is leváltották a magyar posta-mestereket. Csikszederéről jelentik: Az ország többi megyéhez hasonlóan, Csikmegyében is könyörtelenül végrehajtották a magyar nem-zetiségű postamesterek leváltását. Így járt Füzy Angela csikszentdomokosi postamester-nő is, aki ugyancs senki emberfiával nem akart szóba állani magyarul. Feltette az ál-lását és azt hitte, hogy úgy az ő, valamint a székely falu anyanyelvének száműzésével megtarthatja azt. Kiderült, hogy tévedett. Hiába kényszerítette némaságra a postán az ügyes-bajos dolgaikat végezni akaró széke-lyeket. Nem használt semmit. A többi ke-nyértelenségre ítelt sorstársaival együtt ő is repült. Ez az eset világosan igazolja, hogy csuszó-mászó meghunyászkodással sem lehet már semmit elérni.

— Sulyos autógázolás Aradon. Aradról je-lentik: Bali Mátyás sofőr a 748-as bérautó vezetője, az aradi Gabonavásártéren elütötte Baumgartner Anna 30 éves magánzónót, aki rendkívül sulyos sérüléseket szenvedett. A vizsgálatot megindították.

— Betörték egy nagyváradi trafikba. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt éjszaka is-meretlen tettesek jártak Deutsch Jakab-né Villányi-utí trafikjában. A tettesek egy bélyegkönyvet vitte el, amelyben 27 ezer lej értékű bélyeg volt. A rendőrség egy nemrégiben kiszabadult betörőre gyanakszik, mint olyanra, akinek része lehetett a dologban. A betörő ugyanis eltűnt szem elől a trafikrablás után.

— Felakasztotta magát az öreg munkanél-küli. Zilahról jelentik: Szobájának gerendájára felakasztva találták Mészáros László 84 éves munkanélküli iparost. Az idős ember, aki va-laha jobb napokat is látott, igen rossz visz-o-nyok között élt s tettét valószínűleg a tél nyomorától való félelmében követte el.

— Csak egyedül. Temesvárról jelentik: A december 9-én megjelent „Személyi változá-sok a temesvári Gyapjuiparnál” című cik-künkbe sajnálatos hiba csuszott be. Ligeti Sámuel dr., a vállalat lemondott jogtanáco-sának lapunk számára adott nyilatkozata nem tartalmazta azt a kijelentést, hogy kilépéséhez a vállalat még egy másik igazgatója is csat-lakozik.

— Betörőt keresett és sikkasztót fo-gott az aradi rendőrség. Tudósítónk je-lenti: Az aradi rendőrség letartóztatta Petrica Todor bukaresti fiatalembert, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy ő volt tettese a néhány nappal ezelőtt történt aradi trafikrablásnak. A vizsgálat során aztán kiderült, hogy Petrica ugyan ártatlan a trafikrablásban, viszont ve-szedelmes csaló és sikkasztó, akit az or-szág szinte valamennyi nagyobb városá-nak a rendőrsége köröz.

— Szoborleplezés Székelyudvarhelyen. Tu-dósítónk jelenti: Vasárnap, december 9-én le-plezték le Székelyudvarhelyen Ferdinánd ki-rálynak, a városi parkban felállított mellszo-b-rát. A nagy ünnepélyességgel megrendezett aktuson Inculet belügyminiszter is megjelent. Lélben bankett volt, este kivilágítás.

— A két tasnádi közjegyző. Kaptuk a kö-vetkező levelet: A Brassói Lapokban pár na-pal ezelőtt közlemény jelent meg arról, hogy Tasnádra második közjegyzőt neveztek ki. Ebben az ügyben a valódi tényállás az, hogy a Maniu-kormány 1929-ben 49 közjegyzői ki-nevezést — köztük a tasnádit is — jogtalanul megsemmisített és ezekbe az állásokba a sa-ját pártíveit és választási korteseit ültette be! A liberális kormány, illetve igazságügy-minisztere egy pár helyen, mint Szatmáron, Szinerváralján és Tasnádon új közjegyzői ál-lásokat szervezett és ezeket a nemzeti pa-rasztpárt által az utcára kidobott közjegyz-ő-ekkel töltötte be, mintegy erkölcsi elégtételt nyújtva nekik meghurcoltatásukért. Ez az igazság. Aláírás.

(*) Külön miniszteriumot állított fel minden nagyobb európai állam a propaganda céljaira. Ők tudják miért: még a politika sem nélkü-lözheti az egészséges reklám erejét. Őn sem! Hogy mennyiben eszköze a reklám a prosperi-tásnak, erre tanít meg a Reklámélet, melynek most megjelent új száma minden üzlet szá-mára alkalmas karácsonyi reklámtípek, ka-rácsonyi kirakatok sorát hozza. Szerkesztő: Balogh Sándor. Előfizetési ára 300 oldalas ajándéknyomtatványval együtt egy évre 550 lej. Ki-adóhivatal: Budapest, V., Bálvány-utca 12.

— Fogarasi hírek. Tudósítónk jelenti: Magánértéslések alapján a nemzeti kölcsön fogarasmegyei eredményét a kö-vetkezőkben állíthatjuk össze: A me-gye területén történt jegyzések végősz-ege meghaladja a 7 millió lejt. Ebből több mint 3 millió készpénz, beszá-mítva a hivatalnokok által fizetésük részt vett 1000—5000 lejes összeggel. A többi az árvaszék által kezelt tőkék vagy más letéti pénzek jegyzéséből ere-dő összeg. A jegyzésben minden község részt vett 1000—5000 ejes összeggel. A magánosok által jegyzett összeg nagy-része a kisebbségi polgárok jegyzéséből ered. Sárkány mintegy 80.000 lej. Nagysink 50.000 lej jegyzett. Általában ott is, hol egyesek nem tudtak jegyezni, 2—4 személy közösen jegyzett egy ezer-lejes névértékű kölcsönt. A nyilvános-ságra kerülő hivatalos adatok is meg-fogják erősíteni a magánértéslésből összeállított adatokat, így nyugodt öntu-dattal állíthatjuk, hogy a kisebbségi szákszázalékosan eléget tett állampolgá-r kötelességének, mert Fogaras megyében százalékarányát jóval meghaladó ösz-szeggel szerepel a megyei végösszegben. Hivatalos körök a megyében elért eredménnyel meg vannak elégedve mert köztudomású, hogy Fogaras megye az ország legszegényebb megyéi közé tartozik és a megye területén nincsenek gyárak, ipari vállalatok, melyek nagyobb összeget tudtak volna lejegyezni. — A fogarasi bankok konverzió alá eső adó-sainak tekintélyes része teljesítette kö-telességét s a bankok átlagban bevették a esedékes összeg 70—80 százalékát. — A Brassói Általános Takarékpénztár mint-egy 2200 adósa közül 1400 fizetett. Tel-jesen kifizette adósságát az adósok 4-százaléka. Az első részlet megfizetésé-főleg a városi adósok és nagyadósok nem tudták teljesíteni. — A Furnica bank mintegy 4000 adósa közül 2500 fizetett. Mivel a Furnicanak több nagyadósa van az összesség szerinti arány kissé kedvezőle-nebb. — A Fogarasi Takarékpénztár esedékes követeléseinek is mintegy 70-százaléka folyt be.

ÁLTALANOS VÉLEMÉNY, HOGY:

**BUTORAINK
VEZETNEK
IZLÉSBEN
MINŐSÉGBEN**

Egyszer az életben vá-sárol butort, tehát jól gon-dolja meg, hol szerzi be szükségletét.

Sokezer vevőnk igazolja, hogy cégünkben nem csatlakozhatik.

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR
BRASSO, BUCUREȘTI, MAROSVÁSÁRHELY.

Avasország,

A szegénység, az igénytelenség, a románikus mesék, a különleges szokások és irailan jörvények házája: az Avas

amelyet nem tud kikezdeni a gyűlölködés és az uszítás öraöge

döcögő helyi érdekű vasut visz le Szatmár-
ról az Avasba. Három és félóra az ut a vég-
állomásig: Bikszád. Ugy döcög a vonat, hogy
talán igaza lenne annak az ősrégi viccnek,
hogy az ember gyalog hamarabb ott lehetne.
Három óra az ut, de nagyon megéri. Még így
fél elején is csodálatos látvány az Avas, hát
még tavasszal, amikor a színek tobzódó pom-
pája be'erögződik a szem recehártájába.

Az Avas egy nagy kiterjedésű völgykatlan-
ban terül el. A bennszülöttek egy kis tulzó
büszkeséggel Tara Oasulu-nak Avas-országnak
nevezik. Különleges törvényei, különleges em-
berai, különleges szokásai vannak az Avasnak.
Románok, magyarok és zsidók lakják. Vala-
mennyen szegények, de talán csak Svájcban
van olyan hihetetlen egyetértés az együttről
népek között, mint itt. Az Avashoz tartoznak:
Avasujváros, Avasfelfalu, Bikszád, Vámfalu,
Kányabáza, a színmagyar Remete, egy sereg
apróbb-nagyobb község és az Avas határában
a nagy magyar centrum: Sárköz.

Hihetetlenül egyszerű, jóindulatú nép lakja.
Nagyraest románok laknak itt, akik festőien
tarka és kedves népviseletben járnak.

Népviselet az Avasban

Az Avasnak rossz híre van, mert nincsen
avas lakodalom és nincs táncmulatság, amely
a bicskázással végződik. Pedig itt lakik a
világ legjamborabb népe. De a szesz, a kis-
tőstön főtt cujka megszédíti az embereket és
ha isznak, egy-kettőre előkerül a bicska és
újon vagy Pável vére csorgatja be az ivó-
szobát vagy a kertek aljait. A gyilkos rend-
szert önként jelentkezik. Kitélti a bünte-
tést és megy vissza a falujába. Nem vetik
meg, nem közsítik ki a társadalomból. Ugy-
anakkor a börtönt, mint egy szükséges rosszat.
Amellett dolgos, igénytelen nép. Egy család
 napi ellátása hét-nyolc lejből kiáll. Főétel a
maliszka. A kenyér már fényűzősszámba megy.
Nem kevés van itt. Nem költenek csak sóra,
egy kevés komisz dohánynra, egy skatulya
gyufára és télen havonta egy-egy liter pet-
leumra. Ez minden. A táplálékot meghez-
za föld. A patak adja a rákot, a lanka a gyü-
lölködést, a makacs avasi föld kukoricát, a
egy tetején lévő erdők a fát, a bikszádi és
Luna források az ásványvizet.

Avasország az erdéli Svájc, de nem ledezik lel

Mert tele van fürdővel az Avas. Gyógyító
források fakadnak itt fel. Itt van mind-
ket Bikszád. Könnyen Karlsbadja lehetne en-
nek az országnak. Gyógyvíze messze földön
híres, de ki mer ide jönni? Őcskák, romlado-
zó fürdő épületei, elhanyagolt a parkja,
szobákban nincs vízvezeték. Most, amióta
fürdő új kezében van — dr. Braun Dezső
szatmári orvos a bérője — talán remény van
arra, hogy jövőre megindul az élet és a dü-
dező, őcska villák helyére modern épületek
épülnek.

Bikszádtól néhány kilométerre terül el in-
gen a Luna-forrás. Gyönyörű vidék az átfolyó
falna-patak. Gyógyhatású vizéről neveze-
dik. A Pietrosa-hegy aljában van és remek
fürdőhely lehetne... Lehetne, ha volna
megfelelő, gyors és kényelmes vonatösszeköt-
és.

A közleben terülnek el Máriavölgy és Bűdös-
vár. Két remek, de teljesen kezdetleges vi-

szonyok között lévő gyógyfürdő. Egyelőre
csak a Szatmár-környékiek ismerik és látó-
gatják. Különösen azok, akiknek kevés a pénz-
ük és mégis gyógyulást keresnek.

A románok és magyarok békés együttélésben élnek és a román- ság vezetőitől sokat tanulhat- nának

Mint fentebb említettük, az avasi népek a
legtökéletesebb egyetértésben élnek együtt.
Ebben a fő érdem a nép vezetői. Az Avas
igen élénk társadalmi életet él. Egyásra van-
nak az emberek utalva. Ide nem törhet be a
szovinizmus gyűlölködő lángja, az avasi román
fülléhez nem ér el az uszítás, bármiképpen is
erőlködik Berinde, a híres borsai hece-popa,
akit a borsai események után felettes ható-
sága büntetésből helyezett át Mózesfaluba. Itt
is megpróbálta Berinde mester elhnteni a gyü-
lölködés beléndek-magvait, de az avasi lélek
nem hajlik a gyűlölködéssre. A pópát meghall-
gatják, vállat vonnak, aztán tovább mennek.
Az Avas vezetője, dr. Cosma György főszol-
gábiró. Szívvelyes, barátságos ember. Szerelme-

Az országhatárok változásával a legtöbb kereseti forrás a csempészs lett

Még tíz „Lássuk” oldal terjedelme is kevés
volna ahhoz, hogy az avasi csempészs részle-
teit feltárjuk. Nem is volna túlságosan ta-
nácsos. Az életével játszik az, aki csempészek-
kel kikezd. Az országhatárok változásával
Avas a csehszlovák határszélre került. Az
avasiai rövidesen rájöttek arra, hogy a csem-
pészs nagyszerűen kifizetődik. Könnyű volt
ezt a szegény, nagy nyomorban élő és hihe-
tetlenül bátor népet rávezetni arra, hogy a
csempészsével könnyen lehet keresni. Kitérően
megszervezett csempész-bandák dolgoznak az
Avasban. Hiába áll minden száz méteren ha-
tárőr, hiába az egész csendőrségi apparátus,
a csempészszerkezet működését nem lehet meg-
akadályozni, a csempészeket nem lehet kiir-
tani. Ha ma elfognak harmincat, holnap száz
lép helyükbe. És sohasem az igazságot fogják
el. Mind' csak az eszközöket, a szegény pa-
rasztokat, míg a bandavezérek az ismeretlen-
ség hátterében dörzsölik a kezüket és nem
történik velük más, minthogy az áru odave-
szett. Ez azonban bele van kalkulálva az üz-
letbe. Az egyik szállítmányt ma elfogják,
holnap sikerül áthozni néhány szekér selymet
és busásan megtérül minden. De nemcsak a
megszervezett bandák csempésznek. A határ-
szélen élő parasztok viszik át Csehszlová-
kába a szalonnát, az élelmicikkeket, a szeszt
és hoznak helyette selymet, ruházati cikke-
ket. A harminckétféles szalonnát cseh terü-
leten hetven lejért lehet eladni. A könnyű ke-
reset reménye csábítja az embereket. A he-

se az avasi bérceknek. Mindig erős kézzel vi-
gyázzott arra, hogy az Avas maradjon annak,
ami, a béke és a szeretet országának. Nagy-
szerű sportember, Avasujvárosban ő alapította
meg a Tenisz-klubot és tenispályát építtetett.
Avasfelfalun lakik Puskás György erdőfő-
mérnök, a környék leghíresebb vadásza, azon-
kívül al-round sportember.

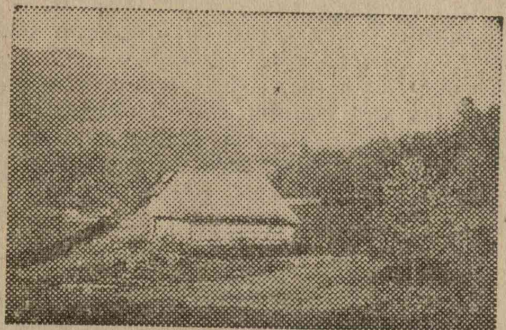
Érdekes, művészlelkű ember az avasfelfa-
lusi római katolikus pap: Parkas János. Nagy
műbarát, gyönyörű képgyűjteménye van, azon-
kívül ő a rendezője az avasi műkedvelő elő-
adásoknak is. A románok körében is nagy nép-
szerűségnek örvend.

Néhány nagyszerű bridszjátékosa is van az
Avasnak. Elsőforban Fejes János főmérnök, a
Luna-forrás vezetője, Spatz Aladár mérnök, a
Hegedüs-pár, Havas Zoltán.

Az Avas vezetői között kell megemlíteni a
névét Demian Cecínek, a felsőfalusi görög ka-
tolikus papnak, akihez a kisebbségek mindig
bizalommal fordulhatnak. Andron Jánosnak, a
ráksai híres pap-vadásznak és ragyogó hang-
anyagu énekesnek, dr. Somogyi Jenő orvosnak
és a zsidóság vezetőjének, Diamant Adolf ke-
reskedőnek.

gyek között olyan utak vezetnek, amelyeket
csak a bennszülött avasiak ismernek. Ezek kö-
zött megállíthatatlanul folyik a csempészs,
émlik ki és be az áru. Nincse nap, hogy négy-
tíz csempész el ne fognának. Azokra, akiket
egyszer már elcsíptek, erősen vigyáznak a
csendőrök. Megtörténik, hogy még a határszé-
len fekvő kis földjükre sem engedik ki őket.
De ez nem akadály. Ott vannak az erdők,
ott vannak az alig járható hegyi utak. A fel-
bérlet parasztok hozzák át a határon a na-
gyobb tételeket. A főbánda nem megy. Meg-
várják az árut valahol Felsőfaluban vagy Uj-
városban és ott osztják szét.

Hegyek között, magányosan kis tanyák ál-
lanak. A romantikus házacska csempész-lera-
kodó-hely. Ha még nem az, rövidesen az lesz,
mert a nyomor nagy.

Avasi magányos tanya

Rövid szemle Avasországról

Avasujváros. Sok magyar él itt. A városka
viszafeljődik. Nem az Avas központjában feks-
zik. A lakosok főfoglalkozása földművelés,
állattenyésztés és fatermelés.

Vámfalu. Vegyes lakosságú község. Itt van
Drágos Aurélnak, Szatmár-megye szenátorának
a birtoka. Drágos Aurél a megye igazi jöte-
vője. Mindenkinek készséggel elintézi ügyes-
bajos ügyét Bükarestben.

Remete. Színmagyar község. Lakói gazdál-
kodók. Különösen lótenyésztése híres. A ma-
gyarság vezetője Kovács Károly református
lelkész és felesége, Percz Ilona, a jeles írónő.

Bikszád. Fürdőhely. Nyáron meglehetősen
élénk az élet. Híres bucsujáró hely. Sok le-
nyos anya jár ide, mert az Avasban sok-
több a férfi, mint a nő és abban reményked-
nek, hogy könnyebb itt férjhez menni. Faipa-
ráró híres. Nevezetessége a bikszádi zárda,
amelyről külön fejezetben számolunk be.

Avasfelfalu. Al'andóan fejlődik. Járásbíró-
sága van, villanyvilágítása. Sőt, — mint az
avasak büszkélkedve mondják — már gőzmo-
sodója is van.

Kisgerce. Eldugva a hegyek között. Arról
nevezetes, hogy itt született Markovits Rod'ion
és itt játszódik le gyönyörű regénye, a Sánta
farsang.

Sárköz. Az Avas határában terül el. Kéne-
ven százalékban magyarok lakják. Szép, ren-
dezett, tisztá nagyközség. Magyar kulturháza
van, nemrégiben avatták fel. A kulturháza
állandóan a magyar felolvasások és előadá-
sok. Gróf Sztáray Mihály aradalmi és erdő-
gazdasága sok embernek ad kenyeret.

Sportélet az Avasban

Avast a természet egyenesen predestinálta
arra, hogy a legragyogóbb téli sporthely le-
gyen. Sajnos azonban a közlekedés olyan

rossz, hogy csak az Avasban élők használják
ki a nagyszerű si-tereket. Igen élénk téli
sportéletet fejlesztettek, igen rövid idő alatt.
Ebben a főérdem Havas Zoltáné, aki lelkesé-
dével és tudással nevelte rá az avasiakat a
si szeretetére. Néhány évvel ezelőtt, amikor
elsőször ment fel a hegyekre si-talpakkal, ki-
nevezték és utána szaladtak a falvakban. Ma
már minden avasi gyerek összeesküvéssel ma-
gának egy pár si-talpat, vagy egy kezdetleges
kis rödlit és ünnepnapokon hangosak a hegy-
oldalak a sportolók vidám kacagásától.

TÉLI SPORT AZ AVASBAN

A köpen levők: Jusztusz György, Papp
Andor, Lindberger Ilus, Havas Zoltán,
Wertheimer Sándor, Stern Iván és Bánó
György

Az avasi nép részére külön sportegyletet
is alapítottak. Ez az Astra egíse alatt műkö-
dik és az Avas F. C. már komoly sikereket
is aratott. A sportegylet fenntartásához a ki-
sebbségek minden kényszer nélkül, komoly
összegekkel járulnak hozzá. A sportegylet ve-
zetője dr. Sinca Teofil volt járásbíró, jelenleg

gyakorló ügyvéd.

Bikszádon, Avasujvárosban és a Lunán igen
élénk teniszélet is van.

Az Avas fősportja még a vadászás és a ha-
lászat. Különösen nagy szenvedéllyel űzik a
rákászást.

Ipar és kereskedelem

Az Avas lakosainak nagyrésze főleg a fa-
termelésből él. Egy sereg fakitermelő vállalat
dolgozik az Avasban és sokezer munkásnak
ad kenyeret. Persze a napszám nem túlságo-
san nagy, 50—60 lej, de az avasi embernek
ez valóságos vagyont jelent. Hiszen nemcsak
fenn az erdőkben, hanem lennt a falvakban
is tengerin, napraforgó-olajon, kecsketejen és
juhtúrón élnek az emberek. Az utóbbi eszten-
dőben mintha mutatkozna már némi javulás.
Ma már vannak olyan apró falvak is, ahol te-
henei és disznót tartanak a módosabb gaz-
dák. Egy avasi ember napi igénye 8—10 lej.
Két éven keresztül rossz termés volt az Avas-
ban, mire a kormány inség-kukoricával so-
gított a lakosságon. Az inség kukorica szét-
osztása körül számos visszaélés is volt, ami
múltán elkészerítette ezeket a kisigényű embe-
reket. Általában az avasiak nyáron mezőgaz-
dasággal, télen favágással foglalkoznak.

A kereskedelem főleg a zsidók kezében van.
Felsőfaluban, Ujvárosban rengeteg apró üzlet
van, ahol ostorszjítól kezdve borecetig min-
den kapható. Tengődnek ezek a kis boltosok
és szenvedik a hatóságok sokszor egészen ok-
talan szekaturáit.

Az Avas fővédelmi forrása a cujka. Szil-
vából, kisüstől, rendszerint finánc nem látta
helyeken főzik a cujkát és potom olesón bo-
csájtják áruba. Az alkohol erősen pusztít a
nép között. Az egészségi viszonyok gyengék.
Avasfelfaluban az utóbbi években igen erő-
sen fejlődik a gyümölcs és gyapjú-export, a
városka kedvező fekvése a sziget-szatmári
országút mellett alkalmas az export erőtelje-
sebb kifejlesztésére.

A bikszádi zárda

Fenn, majdnem a világ végén, magas hegyen
terül el a bikszádi zárda. Festői szépségű hely,
ahol szerzetesek élnek. Valóságos kis paradi-
csom ez a monostor. Nagyszerű kertgazdasá-
guk van, egy modern nyomdájuk, ahol két
világi nyomdász-mester: Kramarits és Kalik
irányítása mellett a testvérek dolgoznak.

Negyven szerzetes él itt ősi kollektivitásban.
A kis kápolna festőien szép. 1771-ben építet-
ték és nemrég renoválták. A templom belse-
jében van a híres Mária-kép, amely a néphit
szerint csodatevő erejű. A bikszádi bucsuk
egész Észak Romániának nevezetességei. Ti-
zenöt-huszezer ember zarándokol ilyenkor el
Bikszádra és a néphit, minden esztendőben ki-
termeli a maga legendáját valamely csodá-
latos gyógyulásról. A monostor vezetője a
szentéletű Maxim-atya. A szerzetesek valóságos
jőtevői ennek a környéknek. A szegény gyer-
meknek egész sorát látják el táplálékkal.

Vasárnap és ünnepnap áll az avasi bál

Vasárnap és ünnepnap mindenki az utcán
van. A keresztutnál gyülekeznek össze, rövi-
desen megszólal az avasi hegedű: a csetera
és megkezdődik a tánc. A hórának és a csár-
jásnak keveréke ez a tánc. Topogós táncnak
hívják. Ilyenkor villan fel a bicska. Szerelmé-
miatt, családi háborúság miatt, bosszúból gyil-
kolnak. De rablógylkosság emberemlékezet
óta nem fordult elő az Avasban. A bicskázó
igénynek ha kitéltötte a büntetést, respek-
tusa van, de a rablógylkost nem túrnék ma-
guk között.

Ha két légeny virtuskodik, kurjongató-pár-
bajt vívnak. Két szembenlévő sziklára állnak
fel és kurjongatnak:

— Jip... Jip... — hallatsz'k a nekifeszült
kurjongatás. Aki nem bírja tovább, kidől, a
másik marad a győztes.

Nyári esteken megszólal a négy méter hosz-
szú avasi kürt. A visszhang visszaveri a kürt
szavát, a pásztörök üzennek egymásnak...

Szebbnél-szebb romantikus történetek házája
az Avas. Fájdalmas, bus doinak és avasi da-
lok termőföldje. A nyelv, amit beszélnék sa-
jatságos keveréke a románnak és a magyar-
nak. A nép összetart és megbecsüli egymást.
Tisztelik egymás hitét és nemzetét. Azt hi-
szem ez sohasem lesz másképpen. Mindig is
így volt. Talán így is marad.

Holnap:

Lássuk Máramarosszigetet

K Ö Z G A Z D A S Á G

Január elsején kezdik meg a behozatali utalványok kiadását

A gabona, fa és petróleum kiviteléből származó devizákért az importőr a hivatalos árfolyamon kívül 10 százalékos jutalékot fog fizetni

Bukarest, december 11

Lassan-lassan kezd kialakulni az új behozatali és kiviteli rendszer, amely újabb akadályok sorozatát jelenti a behozatal útjában. A legutóbbi napok pilái eredményeképpen a második kategóriába tartozó exportárúkból eredő devizák 60 százaléka kibocsátott importutalványok szabadforgalom tárgyát fogják képezni. Az első kategóriába sorozott áruk, tehát a fa, gabona és petróleum kivitelével foglalkozó exportőrök kártalanítására, akik a teljes devizát kötelesek beszolgáltatni a Banca Națională, a kormány új dekretumot adott ki, amely január elsejével lép életbe. Az új rendelkezés értelmében az ezen áruk exportjából eredő devizák ellenében kiállított importutalványokat a kontingentálási hivatal fogja kiadni az importőröknek az elvi kontingens keretein belül. Ezekért az utalványokért a hivatalos árfolyamot számítják fel, de külön 10 százalékos jutalékot kell fizetni. A jutalékot közvetlenül a Banca Naționalăhoz kell befizetni külön számlára, amelyből az exportőrök 6 százalékos prémiumot kapnak a kivitt áru fob-értéke után.

Az export szubvencionálására létesítendő külön alap szabályozása és ellenőrzése érdekében a kontingentálási hivatal mellett három bizottság létesül a gabonaexportőrök, faexportőrök és petróleumexportőrök érdekképviseleteinek öt-öt tagjából. Ezek a bizottságok fogják ellenőrizni és központilag összegyűjteni a kivitt árukra vonatkozó adatokat és ezen az alapon megállapítani, hogy az egyes exportőröknek mennyi prémiumra, illetve szubvencióra van joguk. Minden bizottságnál miniszteri biztos fog működni, akinek vétőjoga lesz minden olyan üzletkötéssel szemben, amelynél nem tartották be az új rezsim előírásait. A bizottságok által összeállított listák alapján a külkereskedelmi (kontingentálási) hivatal csekkeket fog kibocsátani, amelyeket a Banca Națională a szubvenciók számlájából fog beváltani.

A fa és gabona rendes exportprémiuma továbbra is megmarad. Ennek ellenében az exportdevizákat teljesen a Banca Națională inkasszálja. A petróleumnál más megállapodás jött létre. Minden egyet vállalatnál a Banca Națională külön szerződést köt egy bizonyos időtartam alatt eszközölt export alapján kiszámított devizakvótára, amelyet a vállalat havi fizetéseiben köteles beszolgáltatni, illetve cedálni és pedig 50 százalékos szabad devizában és 50 százalékos kliringben. Saját céljaira a petróleumcégek 12 százalékos devizát használhatnak fel.

Az export szubvencionálására szolgáló 10 százalékos jutalékot minden olyan importutalvány után meg kell fizetni, amelyet november elseje óta kivitt árukból eredő devizák alapján bocsátottak ki. A behozatali utalványok kiadása és a szubvenciók fizetése január elsején kezdődik meg és ugyanakkor kezd meg működését a három említett exportbizottság is. A november elseje után kompenzációs alapon történt export után nem fizetnek szubvenciót és az ilyen devizákra kiadott behozatali utalványok után nem szedik a 10 százalékos jutalékot sem. Ezzel szemben a november elseje előtt behozott árukért járó, vagy más külföldi tartozás fizetésére szolgáló árueksport prémiumait a külföldi hitelező fogja fizetni, olyan államokban, amelyekkel Románia ilyenértelmi megállapodást fog kötni.

A behozatali utalványokat csak a november 17-ike után benyújtott importkéreésekre megadott kontingenseknél kell beszerezni, míg a 16-ika előtti kérésekre kiadandó kontingenseket még a régi rezsim szabályai szerint lehet behozni. A november 17-ike utáni kéréseket úgy intézik el, mint a régebbieket, vagyis az 1934 utolsó negyedévére járó összkontingenseknek csak 30 százaléka adnak behozatali engedélyt, miután 30 százalékos előlegképpen már régebben kiadtak. De ezeknél az importoknál az importáló cég köteles garanciát adni, hogy január elseje után megveszi a szükséges importutalványt és azt beszolgáltatja a Banca Naționalănak.

Mi történt a CFR nagy talpfaárlejtése körül?

A vasut ráíjesztési iaktikával igyekeztek leszorítani az árakat — Egy 250 millió talpfaszállítás különös története

Bukarest, december 11

December harmadikán, mint annakidején jeleztek, a CFR gazdasági hivatala nagyszabású árlejtést tartott egész jövőévi talpfaszükségletének beszerzésére, körülbelül két és fél millió darabra. A több mint negyedmilliárdos szállítási természetesen felkészültek az őszi szesz termelőkre. Sőt egyes cégek már előre tárgyaltak a vasutal nagyobb tételeknek szabadkézben való megvételéről. Így például a Lomnăși Erdőipar ajánlatot tett arra, hogy egy maga szállítja a vasut teljes bukktalpfaszükségletét 93 lejes árk mellett. A vasut nem fogadta el az ajánlatot, mert drágának találta a kért darabárát és így december harmadikán az árlejtésen résztvevő 62 cég legtöbbje bukktalpfára is adott be ajánlatot. A legtöbb ajánlat 70–80 lej körül volt és éppen ezért általános meglepetést keltett a fások körében a CFR igazgatóságának december 7-ikén hozott döntése, amely szerint a felajánlott mennyiségből 700.000 darab talpfát elvben már jóvá is hagyott, míg a felajánlott 1.300.000 darabnyi tölgypalpa sorsáról nem történt döntés.

Az árlejtésen résztvevő cégek természetesen gyanút fogtak a feltűnő sietés miatt, amelylyel a CFR a bukktalpa-ajánlatokat felülvizsgálta és az eredményt is szóbelileg közölte az érdekeltekkel, holott máskor hetekig tart.

Amíg a vasuti árlejtésekben döntés történik. Még nagyobb lett a felzúdulás a fatermelők körében, amikor értesültek arról, hogy a CFR mindössze hat kisebb cégtől kötötte le a 700 ezer darab bukktalpfát, olyan cégektől, amelyek közül legalább négy képtelen leszállítani a beajánlott mennyiséget, sőt nem is termelő és garancia nélkül tett utólagos pótajánlatot. A fatermelők azonnal tisztában vannak azzal, hogy a CFR ezáltal új megfélemlítési taktikát alkalmazott a szállítóival szemben az árak további leszorítása érdekében. A vasutnak azt a jogát, hogy minél olcsóbban vásároljon, a fatermelők mind elismerik, de azellen fakadtak ki, hogy a CFR a közszállítási törvény parodizálásával igyekezik ezt elérni.

A fatermelők intervenciójának meg is lett az eredménye és az elterjedt hírekre kiadott cáfolatban a CFR visszaesínálta az igazgatóság december hetedik döntését, illetve az első ülésben jóváhagyott hat ajánlat közül csak négyet hagyott meg és azoknál is leszállította az átveendő mennyiséget, összesen 395.000 darabra, viszont ugyanakkor új árlejtést írt ki december 14-re újabb 350.000 darab bukktalpfára, amelyből 200.000 darabot Nagyenyedre, 100.000 darabot Telegradre és 50.000 darabot Ploestire kell szállítani.

S P O R T

Téli álmra tér a „futballmedve”...

A Kinizsi bravúros győzelmével befejeződött az őszi szezon

Az 1:3-ra vezető Crisana ellen 5:3-ra győzött a fenesvári csapat Nagyváradon! — A Romania legyőzte az AMTE-t — A Ripensia az őszi bajnok

Befejeződött. Már mint az őszi bajnokság. A mondat után feltették a pontot. Sőt két pontot. A „futballmedve” téli álmra tér. Visszahúzódik tavaszra — a „bajnoki barlangba”...

De mondjuk el az utolsó vasárnap történetét. Ha régebben „regényt” írtunk róla, most csak kurtácska „novellára” telik...

... melynek négy szereplője van. Két pár:

Kinizsi—Crisana és
Románia—AMTE.

A történetük fordulatos, izgalmas, hangos, sőt tülhangos filmet is lehetne írni belőle. Mert

NAGYVÁRADON

ugyancsak hangos volt a mérkőzés. Ha helyszíni közvetítés lett volna, a rádió mikrofonja ugyancsak zugott volna. A közönség azonban nem maradt csak a zajongásnál. A Crisana 2000 főnyi közönsége botrányt rendezett — a szőnygon az utolsó — mert nem tudták elviselni az eredményt:

Kinizsi-Crisana 5:3 (1:2)

Hogy miért haragudott úgy a Crisana közönség? 3:1-re vezetett már csapata és a Kinizsinek nemcsak az egyenlítés sikerült, de csodálatos lendületű finissel győzött is!

A Crisana „nagyon kezd”. Az első percek a Crisanaé. A 10. percben Máthé révén vezetnek is. 0:1.

Most nemsokára fellángolt a botrány. A 20. percben Barátkyt felvágják 16-on belül.

— 11-es! — süvölti a közönség.

Seliceanu bíró sipja néma marad, mert nem látta olyan súlyosnak az esetet.

Többen berohannak, vajaki ültelgejnek kezd a bírót.

Az illető csendőrök „diszkisere” közben hagyja el a pályát.

Nehezen bír, de lehülnek a kedélyek. Sőt csak akkor hül le igazán, mikor a 25. percben Zelenák II. kiegyenlít. 1:1. Változatos játék után a 41. percben Lakatos ismét a Crisana juttatta vezetéshez. 1:2.

Szünet után úgy látszik, hogy a nagyváradi csapat alaposan elintézi vendégét. A 3. percben Barátky belövi a megadott tizenegyet. 1:3. Mindenki elkényyelt már a váradi győzelmet, de nem úgy a Kinizsi. Páratlan br-

varba kezd. A 18. percben Zelenák II. fejesgólja javít. 2:3. Glasz a 25. percben egyenlít. 3:3. Tíz perccel belül a győzelem is megvan. Gruj a 29. és a 36. percben két gólt rug. 5:3.

Olyan vigan aligha ment baba csapat, mint a Kinizsi!

Zelenák II. tizenhárom góljával — az őszi gólkörödi!

Gyerünk a második mérkőzés színhelyére.

ARADON

kemény, elszánt küzdelemben kísérelte meg a munkás csapat, hogy reménytelen helyzetén javítson. De a rokonszenves AMTE úgy látszik a magyar bajnokság Somogy-ja sorsán van. Tekintélyes mennyiségű pontok választják el az előtte állótól. Most sem sikerült:

Romania-AMTE 2:1 (1:1)

A Románia most is az a veszélyes ellenfél volt, mint minden őszi mérkőzésen. Lelkesedéssel viszont az AMTE adott példát. 1500 néző volt kíváncsi a mérkőzésre.

A 11. percben Capusan lövését a kapus kiejti, Farkas belövi. 1:0. Az aradi csapat öt pere múlva egyenlít. Blaskovits átadását Dvorzák beteszi 1:1. „Peches” góllal vezet az AMTE: szünet után a 3. percben Criza szabadrugását Csajka fejeli, de szerencsétlenül — saját kapujába. Öngól! 2:1.

Kölsönös gólhelyzetek adódnak, különösen a Románia hagy ki nagy „ziccereket”. Az AMTE védelme kitett magáért, derekasan küzdött.

Ezzel lehet is bucsuzni: a nemzeti bajnok. ságban viszontlátásra — tavasszal...

HAJSZALLAL JOBB GÓLARÁNNYAL
A RIPENSIA AZ ŐSZI BAJNOK:

1. Ripensia	11	7	2	2	30:18	16
2. Kinizsi	11	7	2	2	26:25	16
3. Universitatea	11	7	0	4	17:11	14
4. Crisana	11	6	1	3	26:24	13
5. Romania	11	5	3	3	15:12	13
6. Venus	11	6	0	5	27:21	12
7. NAC	11	5	2	3	18:14	12
8. Gloria	11	4	2	5	19:29	10
9. CFR	11	4	0	7	17:23	8
10. Juventus	11	3	2	6	22:29	8
11. Unirea Tricolor	11	2	3	6	22:29	7
12. AMTE	11	1	1	9	12:26	3

Izgalmas, gyönyörű küzdelemben:

Olaszország—Magyarország 4:2 (2:2)

Egy félidőig egyenlő ellenfelek, aztán felülkerekedett az olaszok nagy harci ereje: a kapu előtti határozottság

Milánó, december 11

Borus, esőre hajló időben negyvenezer néző előtt Beranek osztrák bíró sipjére így áll ki a két válogatott:

Olaszország: Ceresoli — Monseglio, Allemandi, — Pizzolo, Ferraris IV., Bertolini — Guaita, Serrantoni, Meazza, Ferrari, Orsi.

Magyarország: Szabó — Vágó, Sternberg — Szalay, Szűcs, Lázár — Markos, Cseh, Avar, Sárosi, Titkos.

Magyar rohamokkal indul a játék. Az első kornert is a magyar csapat rugja. Sárosinak mindjárt az első percekben nagy gólhelyzete van a szöglettrugásnál: Titkos jóíveit labdájára rászalad Sárosi, de akasztják és esik. Most az olaszok jönnek fel. A kilencedik percben parádés jelenet. Meazza az ötös sarkán teljesen tisztán áll, holtbiztos gólhelyzet, de Szabó szenzációs megérzéssel kiugrik, vakmerően ráveti magát a csatár lábára, Meazza zavarában magasan fölé lö. Az első félidő egyenlő ellenfelek harca, izgalmas, szép, hullámzóan változatos játékkal. Sárosi lö fölé a hatosról.

A 18. percben ragyogó magyar akció indul. Szűcs, Markos, Cseh, Markos, Avar, Sárosi a labda útja. Sárosi ragyogó testesellel becsapja Ceresolit, úgy tesz, mintha átadná Csehnek a labdát, az olasz kapus Cseh felé fut, Sárosi az üres kapuba helyezi a labdát. 0:1. Az olaszok most nagyon szorongatnak. A közönség többször kifutóllí Orsit a legendáshíré szélét, mert sokat hibáz és csak árnyéka önmagának. A 27. percben Guaita megszabad és a meglepett Szabó lába között (!) nem erős, de helyezett gólt rug. 1:1. A 38. percben esik

a következő gól újra Guaita lövéséből 2:1. Alig telik el azonban két perc, Avar remek fejes góllal egyenlít. 2:2.

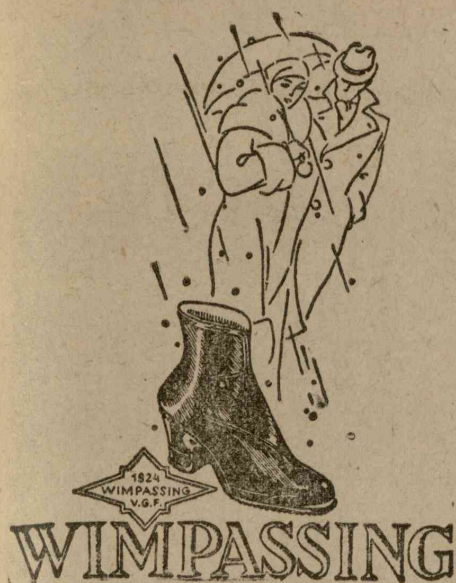
Szünet után az olaszok kezdenek. Ekkor egyre jobban kitűnik, hogy az olasz csatársor kapu előtt sokkal határozottabb. Mezőnyben ragyogó akciókkal dolgozik a magyar csapat, de kapu előtt határozatlanok. Sok lövés megy mellé, vagy fölé, vagy a kemény olasz védelem nyomja le őket. Avar a kaputól harmadik méternyire elfogja Ceresoli rövidre sikerült kirugását, kissé tulkorán lö, a labda az üres kapu mellé megy! Majd szabadrugást rug Markos a tizenhatosról. Titkost nem engedik kiugrani a hátvédek. Titkos egyedül áll a hatosról fölé lö. A közönség füttyökkel kíséri csapata tohetetlenségét. De úgy látszik megemberelik magukat az olasz játékosok. Döntő

Cipészek figyelmébe!

Kifogástalan állapotban levő,
lábhajításra berendezett,
nagyon erős

ringliző-gép

óránként 2000 ringlizés teljesítmény
nyel, 50 000 ringlivel együtt, olcsón
eladó. Ajánlatok „Ringlizógép” jelíggel
a brassói kiadóba kéretnek.

A BRASSÓI KERÜLETI BAJNOKSÁG ALLASA:

1. Astra	8	7	1	0	26:4	15
2. Olympia	9	7	1	1	18:5	15
3. IAR	6	5	0	1	24:5	10
4. Gloria	9	5	0	4	12:9	10
5. BMTE	9	4	2	3	13:9	10
6. Izvorul	8	3	2	3	13:11	8
7. Ivria	9	2	2	5	10:15	6
8. Suburbii	8	2	1	5	9:13	5
9. Victoria	9	1	1	7	9:20	3
10. Sparta	9	1	0	8	0:41	2

Lejátszott mérkőzések: Astra—IAR (újrajátszás), Izvorul—IAR, Suburbii—IAR.

KOLOZSVAR

Napoca—KMSC 4:1 (1:1). A kolozsvári kerületi bajnokság utolsó őszi mérkőzése. A Haggibor az őszi bajnok.

Külföldi mérkőzések

SZEGED

Szeged FC—UTE 5:1 (1:0). Magyar kupa-mérkőzés. Magyar csapatok külföldi turaeredményei.

FIRENZE

Fiorentina—Vienna 2:1 (1:1).

KRAKKÓ

Bayer München—Ruch 2:1 (1:0).

Magyar csapatok külföldi úrán

ATHÉN

Görög válogatott—Ujpest 2:2 (2:0). Ujpest csak a második félidőben kerekedik felül.

SZÓFIA

Kispest, Soroksár vegyes—Szófia válogatott 3:0 (1:0). Nagyszerűen játszott szombaton a magyar csapat a bulgár kísérleti válogatott számba menő Szófia együttesével. Nemes (2) és Ujvári a gólszerzők.

Bulgária válogatott—Kispest, Soroksár vegyes 4:1 (3:1). Vasárnap már a teljes bulgár válogatott játszott a budapesti csapat ellen.

TREVISO

Budai 11—FC Treviso 4:3 (2:2). Héjjas (3) és Pozsonyi lőtte a magyar csapat góljait, amely ezzel a szép győzelemmel kezdte meg olasz útját.

UDINE

Budai 11—Udine válogatott 1:1 (0:0).

CANNES

Hungária, Bocskai vegyes—FC Cannes 3:1 (2:0).

Uzás

59 mp-t uszott újra Csik Budapesten. Vátozatlan, egyenletesen jó formában van. Nagyszerű lesz idei átlaga.

Asztali tenisz

Az Ivria — Brassó-kerületi csapatbajnoka

Weiszfeiler (Ivria) az egyéni győztes

Brassó, december 11.

Brassó kerületi bajnokságai az Ivria rendezésében az árvaházutcai tanácsteremben szép sportsikerrel kerültek megrendezésre. A Brasovia, Ivria, Kézdivásárhelyi SE és Mercur Kézdivásárhely versenyzői indultak. Legtöbb győzelmet az Ivria versenyzői aratták a bajnokságon, melyet Pálfi Lajos kerületi elnök rendezett nagy körültekintéssel. A részletes eredmények:

ELSŐOSZTALYU SZÁMOK

Csapatverseny: 1. Ivria. 2. Brasovia. Ez a két csapat indult 3—3 versenyzővel. Weiszfeiler I.—Keresztes Br. 21:9, 21:8, Weiszfeiler I.—Takács Br. 21:10, 21:7. Weiszfeiler nagy formában van! Papp Br.—Weisz I. 21:11, 21:12. Weisz I.—Takács Br. 21:9, 21:18, Gál I.—Keresztes Br. 21:19, 21:17. Miután az Ivria már öt győzelemmel vezetett és a győzelmek többségét már megszerezte, a Brasovia a többi mérkőzést feladta.

Férfi egyéni: 1. Weiszfeiler Ivria, 2. Weisz Ivria, 3. Kovács KSE.

Férfi páros: 1. Weiszfeiler (I), Kovács KSE, 2. Papp, Takács Brasovia, 3. Rein, Felter Ivria. Nyolc pár indult.

Női egyéni: A döntőbe Fórisné és Ferencné Brasovia-játékosok kerültek, akik az elsőségért még a hét folyamán játszottak. 3. Farkas Mária KSE.

Női páros: 1. Farkas Mária, Farkas Annus KSE, 2. Fórisné, Ferencné Brasovia. Három induló.

Vegyes páros: 1. Weiszfeiler, Strém Ivria, 2. Papp, Fórisné Brasovia, 3. Kovács, Farkas M. KSE. Hat pár indult.

„A pattanások és miteszerek teljesen eltűntek”

írja egy vevőnk, aki el van ragadtatva a Lotion Faciale Scherk hatásával

**Lotion
Faciale
Scherk**

Scherk arcviz

Uvegek a Lei 60° 100°
160° 300° 475°

Vázérképviselő: „Excelsior” Calea Mosilor 78 București

MÁSOD OSZTALY

Férfi egyes: 1. Gál Ödön Ivria, 2. Krausz Ivria, 3. Stammer I. Ivria.

Férfi egyes: 1. Rein Ivria, 2. Stammer II. Ivria, 3. Szeszler Ivria.

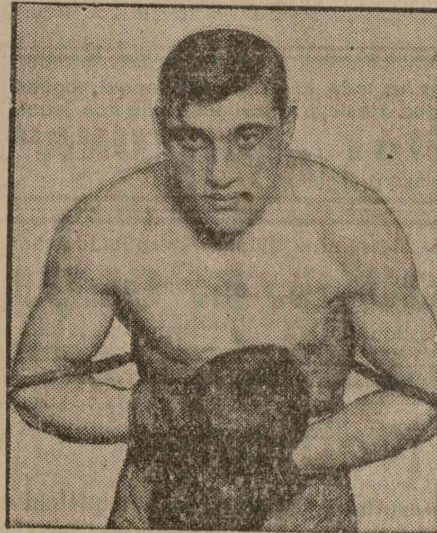
Az Ivria ezüstkupáját a férfi egyes győztese kapta. A helyezettek értékes plakett- és éremdíjazásban részesültek. A győzteseket veszik első sorban figyelembe az asztali tenisz Román Kupa versenyeire való kiküldetésénél is.

Ökölvívás

Spakov döntetlenül mérkőzött Londonban a délafrikai Piercel. A román bajnok mérkőzése nagyon tetszett és ünneplésben is részesítették.

BRUNN

Csehszlovákia—Ausztria 11:5. Középeurópa Kupa-mérkőzés.

Primo Carnera.

Paolino Uzendun, a „baszk favágó”, aki Buenos Airesben Primo Carnera ellenfele lesz.

Jégfoki

BUKAREST

Czarni—Telefon klub 2:1 (0:0, 1:1, 1:0). A lengyel csapat tetszetős játékkal mutatkozott be.

BUDAPEST

BKE—Klagenfurter AC 7:1 (2:1, 1:0, 4:0) Szombaton.

BKE—Klagenfurter AC 4:1 (1:1, 2:0, 1:0) Az osztrák bajnokcsapat kettős veresége Budapesten.

Kézilabda

DARMSTADT

Németország—Magyarország 14:3 (6:1)

ERDÉLYI GONDÜZŐ:

karácsonyi ajándék az erdélyi műkedvelőknek, dalosoknak és tekézőknek

„Erdélyi Gondüző” a címe annak az érdekes és minden ízében újszerű folyóiratnak, mely karácsonyra jelenik meg, mint az erdélyi élet és újságírás figyelemreméltó eseménye. Éveken át hallhattuk a kérdést: miért nincs Erdélyben olyan lap, amely a szigorúan vett egyesületi közlemények és alkalmi társulások tudósításain kívül felölelje a műkedvelés, dalkultúra és tekesport ma már egyre nagyobb jelentőséget nyerő, az erdélyi közélettel szorosan összefüggő társadalmi megnyilatkozásainak problémáit? Ezt az érezhető hiányt kívánja pótolni az „Erdélyi Gondüző”, amely egy lelkes újságíró gárda vállalkozásaként, úgy a „pekkel gazdagon díszített kiállításban, mint bő, színes és változatos tartalmában meglepetés lesz mindazoknak, akik már régebben várják ezt a folyóiratot. Az „Erdélyi Gondüző”-t Horosz Béla, az ismertebb kitűnő újságíró és sportember fogja szerkeszteni. Ezután is kérjük mindazokat, akiket ennek a házagypótó folyóiratnak célkitűzései, akár a tekesport, műkedvelés vagy dalkultúra révén érdekelnek, mindennemű nyilvánosságra szánt közleményüket, beszámolójukat, híradásukat és esetleges érdeklődésüket (csoport, vagy egyéni fényképeket stb.) küldjék be minél előbb a szerkesztőség címére: Braşov, str. Regele Carol 56. Az „Erdélyi Gondüző” előfizetési ára egy évre 220 lej, félévre 120 lej. Egyes szám ára 5 lej lesz.

Következő kimondottan eredeti OLLA-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

előnybe kerülnek. A 18. percben Guaita bead, kavarodás támad, Vágót kézzel féllökik, felette Ferrari kapuba emeli a labdát. 3.2. Nyilvánvaló szabálytalanság. A bíró sipja azonban néma. Annál zajosabb a közönség. Diadal-mámor zug a tribünökön. A 36. percben Orsi bead, Ferrari villámgyorsan továbbítja jobbra, Szabó Ferrarira vetődik, közben Guaita mellett belövi a negyedik olasz gólt. 4.2. A magyar csapat mindent beleadva támad, hogy legalább szépítsen, de az eredmény változatlan marad.

Ez a mérkőzés volt a tizenharmadik magyar—olasz találkozó. Szakemberek előtt nyilvánvaló volt, hogy a magyar csapat olyan nehéz körülmények között játszott, mint még soha az olaszok ellen. A világbajnok csapat a hazai közönség előnyétől is támogatva, mindent elkövetett a győzelem biztosítására. A magyar csapat azonban könnyen kellemetlen meglepetést okozhatott volna az olaszoknak. Ha a harmadik gól, amely teljesen szabálytalan körülmények között született, nem törli le a magyar csapatot, a mérkőzés végeredménye könnyen más lehetett volna. Ez a gól azonban olyan szárnyakat adott a közönségnek, amennyi fergetegesen buzdított olaszoknak, hogy be tudták biztosítani a biztos győzelmet.

Az olaszok és a mezőny legjobb embere az ördögös technikájú Ferrari. A gólokat is ő készítette elő. Orsi már nem a régi. Guaita szédüléssel lendületével és nagy gólképességgel csillogott. Az olaszok védelme — világ-bajnoki. A magyarok legjobb embere Sternberg volt. Szalay, Lázár és Sárosi voltak nagyon jók. Szabó kapus néhány nagy védés mellett feltűnő hibákat is csinált.

30 CENTIMÉTERES HÓ

borítja az ökirályság pályáit. Vasárnap egyetlen mérkőzést sem tudtak megtartani. A válogatott edzését sem. Míg Romániában még nem tudtak egyetlen edzést sem tartani a válogatottal, addig Görögország, Bulgária és Jugoszlávia ugyancsak készülnek a Balkán Kupára.

Román Kupa

TEMESVAR

Ilsa—UDR 2:1 (1:0). Wetzer Rudi csapata nagy formában van. Wetzer maga két gólt lőtt. A harmadikat Keller szerezte.

KRAJOVA

TMTE—Rovine Grivița 2:1 (0:0).

TÉLI KUPA

ARAD

ATE—Olympia 7:0 (4:0). AAC—Tricolor 3:0 (1:0).

Bajnoki mérkőzések

BRASSO

Astra—Suburbii 2:1 (0:0). Bíró: Hamar. Kezdetben rámenős mérkőzés. Egyenlő ellenfelek küzdöltek. A Suburbii szívvel-lélekkel és akaratossággal küzdött. Győzött a szerencsésebb csapat. Különösen az első félidőben mutatkozott a Suburbii „kemény diónak”. Változatos és gyors lefutások kevés, de mindkét kapu előtt a munkát adó veszélyes helyzetekkel. Az első félidő négy egymásutáni kornerrel végződik a Suburbii ellen. A második félidő 11. percében kapu előtti kavarodásból Radu Jonescu (1:0) a 17. percben Niculescu a kapus feje fölé lőtt át a labdát hálóba helyezi. (2:0). A Suburbii nem hagy fel a reménnyel és tovább küzd. A 20. percben Lörinc szépen ivelt labdájára esik a kapu felső kapufájáról a hálóba. (2:1). Ezzel a mérkőzéssel az Astra a tabella élére került az őszi fordulóban. Astra—Suburbii ifjúsági mérkőzés a pályaelőkészületlensége és a vezető bíró meg nem jelenése miatt elmaradt.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN

korra, nemre, nemzetiségre vagy
vallásra való tekintet nélkül az
Állami Sorsjáték eddig

Leit osztott szét

November 15-től kezdve minden hónap 15-én folytatódik a milliók szétosztása, még nagyobb mértékben, hála az új tervnek. Térjen be a legközelebbi sorsjegyárushoz és kérje tőle azt a füzetcskét, amelyben az új tervre vonatkozik minden részletes felvilágosítást megtalál. E tervnek nagy előnyeiről beszélnek ma

minden körben. Elegendő, ha tudja, hogy minden 200 leivel milliomos lehet. Vásároljon Állami Sorsjáték sorsjegyet huzás, minden hónap 15-én

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

*fix húzási nappal
minden hónap 15-én*

COLECTURILE PRINCIPALE
DIN ARDEAL, BANAT ȘI BUCOVINA

Localitatea	Colectura	Localitatea	Colectura
Arad	Banca Goldschmidt S.A.	Cluj	Institutul Comercial de Credit
Brașov	Casa de Păstrare Gen. Arad	Oradea	Banca Dacia S. A.
Cernăuți	Enkelhardt Alex.		Union S. A.
	Banca Comercială Națională	Tg. Mureș	Révész Ernest
	Banca Oehlgieser & Horowitz	Timișoara	Banca Centrală, Casa de
	Noe Alfred		Schimb și Com.
Cluj	Banca Iliescu S. A.		Banca de Scont Soc. pe Act.
	Economia S. A.		Banca Timișoarei și S. C. p. A.

Siessen megújítani osztálysorsjegyet! — Vagy ha még nem lenne, azonnal vegyen mert most még csak 400 leibe kerül egy negyed sorsjegy, amellyel millió nos lehet.
Hivatalos főelárusító: „FORTUNA”
Brassó, Weiss Mihály utca 5 szám Telefon 3-99

Vásároljon a 2-ik osztályra sorsjegyet és siessen megújítani sorsjegyet idejében!
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ
főelárusítóval.

Szerkesztői üzenetek

Sz. J. Tasnád. Versei száraz bölcselkedések, formailag pedig kiforratlanok. Hiányzik belőlük egyelőre éppen az, ami a verset teszi: a mondanivaló megkapó közvetlenségének művészi ereje. Olvasson még jó új verset. Figyelmébe ajánljuk Babits antológiáját, amely most már 25 lejért kapható könyvostályunkban.

B. B. Székelyudvarhely. Keresse fel munkatársunkat, Tomcsa Sándort, akitől felvilágosítást kap versei sorsa felől.

V. J. Sz. A megkívánt mértéket bizony ezek a költeményei sem ütik meg. Szintén igen kezdetleges, iskolás alkotások. Az a benyomásunk, hogy kár is versírással töltönie az idejét. Ehelyett művelje magát s próbálkozzék esetleg prózával.

Kereskedő. A Napoleon-arany árfolyama körülbelül 648 lej.

B. Dániel, Radnót. Céget ebben a rovatban nem ajánlhatunk s azok címét nem közölhetjük. Szíveskedjék tehát kérését megújítani, válasszbélyeges levélben.

Dr. L. H-né, Marosvásárhely. Nyereménykönyvé teljesen elvesztette az értékét. Ha főnyereménnyel is huzzák volna ki, akkor sem érne többet az összeg egy ajánlott levél portójánál

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Nedoma

ezuttal már karácsony hónapjában a kiállítás különleges kedvezményét nyújtja, erősen leszállított árak mellett. Különösen előnyös ajánlatok:

Gyapjuszövetek ruháknak 100 széles minden színben 100, 120, 150 lej

Gyapjuszövetek 130 széles 150 „

Kabátszövetek 280 lejtől

Voile de laine jobb háziruháknak és reggeli pongyolának 95, 75 lej

Nyomott bársony, háziruhának és reggeli pongyolának 65 lej

Vászon, sportingnek 20 „

Vászon, hálóginek 20 „

Pamutszövetek ruháknak 20, 55 „

Fehérneműgyártás saját műhelyükben, karácsony hónapjában rendkívül olcsó árak mellett és kiugasztalan kivitelben.

Arcosa

Kizárolagos női kabát
és ruhák árnház

női kabátok

a legnagyobb választékban, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben

Szövet-selyem-
délutáni és estélyi
ruhák

a legújabb párisi modellek után

OLCSÓ ÁRAK

BUKAREST. Calea VICTORIEI, 33
Casa Frascati — Telef. 3.64.67

150,000 lejjel

rendelkező kereskedő. 41 éves, mérlegképes könyvelő, érettségizett, perfect magyar, román, német levelező jó referenciákkal textilben és szeszáruban szakember állást, képviselőt vagy ierakatot keres, Cimek AGILIS jelölére kéretnék

KAMNER & JEKELIUS

VÁSÁRKESKEDÉS

Alapították 1853 — Telefon 11.

Olcsó edények és konyhabereendezések

A Központi Hírelroda tagja

Fűzőkészítők

Elastic „BALLY”, batist, broche-ok, valamint a fűzőkészítéshez való összes hozzávalók, rendkívül jutányos árakon kaphatók

„FLORIDA”

București, Selari 4.

MOLNÁR-JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése. Legújabb ez évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.- LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Korszerű Husnélkül
Táplálkozás

Utbaigazításokkal és konyhareceptekkel. Vese, gyomor, stb. betegek diétás ellátására. — Étrendi tanácsokkal, 303 recepttel és 94 összeállított menüvel.

Írta: Dr. Rusznák István, budapesti szanatóriumi vezetőorvos.

Ára: 95 lej, postán, utánvétellel 115 lej.

Brassói Lapok Könyvostályában

UJRA KAPHATÓ

Dr. CHERESTESIU és DERI
GYULA tanárok által szerkesztett

ROMÁNUL

100 újságcikk, élcek és képek alapján című nyelvtan
A 368 oldalas könyv ára 150 lej.
Postai szállítással, utánvétellel 175 lej.
Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassóban, Kapu utca 56-58. Bukarestben: Strada Mina 9 szám alatt.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szöveggel hirdetés megújítási feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendőek. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-e'adás

Eladó nagy mennyiségben iparvasuti sín (tip 10 kg.) 1 normál mozdony is (lakatos-, kovácsműhely berendezés, gátterek Surducu) jud. Salaj. Erdélyi Diósi Ign. Fia Lajos Keresk. R. T.-nál, Oradea.

Megvételre keresek egy darab 25 évnél nem régebbi Cornwall-kazánt 40-50 m² tüzfűllettel. Kozma Hugó Arad, Blv. Reg. Ferdinand 62. 16521

Megvételre keresünk egy 30-40 lóerős lokomobilt, vagy félstabil üzemképes gőzgépet. Szőke József, Plaeșii de Sus, jud. Ciuc. Fabrica de Chereștea. 15654

Stoica Péter
brassói szabómester

megnagyobbítva szabóműhelyét, áthelyezte a Hirschler-u 7 sz. alól a

Regele Carol-u.
25 sz. alá (I. emelet)

és kéri vevőközönségét, hogy továbbra is bízom ma lordon hozza

FIAIÁLOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélgégnel, virágnel. stb. Ára színes borítólappal 30 lej.

Állást nyer

Intelligens urinak keresünk magányos urfemberhez, mint házigazdát. Csak személyek jelentkezzenek. Veleket „Vidéki fetelep” ígére a brassói kiadóba.

IDEGESSÉG
és ÖSZTÖNÉLET

Írta: Dr. FELD MANN S. ideggyógyorvos — II. kiadás 140 oldal. Ára 90 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.T. Brassó.